

Briuselis, 2017 05 04
COM(2017) 208 final

2017/0090 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos, susijusios su tarpuskaity prievole, tarpuskaity prievolės taikymo sustabdymu, ataskaitų teikimo reikalavimais, ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaity pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdais, sandorių duomenų saugyklų registracija ir priežiūra bei sandorių duomenų saugyklų reikalavimais

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2017) 148 final}

{SWD(2017) 149 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Po finansų krizės 2012 m. ES priėmė Europos rinkos infrastruktūros reglamentą (ERIR)¹, kad būtų pašalinti pastebėti ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos veikimo trūkumai.

Vienas iš pagrindinių trūkumų buvo tai, kad reguliavimo institucijoms trūko informacijos apie veiklą ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkoje; tai reiškė, kad tol, kol įvairi rizika netapo faktu, ji galėjo likti nepastebėta. Be to, sandorio šalies kredito rizika tarp ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorio šalių dažnai nebuvo mažinama, todėl, vienai iš sandorio šalių nebesugebant įvykdyti prisiimtų įsipareigojimų, galėjo būti patirta nuostolių. Dėl didelės ne biržos sandorių visoje išvestinių finansinių priemonių rinkoje apimties ir rinkos dalyvių tarpusavio susietumo tokie nuostoliai galėjo kelti didesnę grėsmę finansų sistemai².

Dėl šių trūkumų Didžiojo dvidešimtuko (G 20) šalių vadovai 2009 m. įsipareigojo imtis plataus masto priemonių, skirtų ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos stabilumui didinti, įskaitant tai, kad visų standartizuotų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaity turėtų būti atliekama per pagrindines sandorio šalis ir kad apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis turėtų būti pranešama sandorių duomenų saugykloms.

2009 m. G 20 įsipareigojimas Europos Sąjungoje įgyvendinamas priėmus ERIR. Pagrindinis ERIR tikslas – padidinant ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos skaidrumą ir mažinant sandorio šalies kredito riziką ir su ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusią operacinę riziką sumažinti sisteminę riziką. Tuo tikslu ERIR nustatomi esminiai reikalavimai dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų. Tarp jų:

1. reikalavimas, kad standartizuotų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaity atliktų pagrindinė sandorio šalis;
2. ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpuskaitytos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, taikomi garantinių įmokų reikalavimai;
3. ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpuskaitytos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, taikomi operacinės rizikos mažinimo reikalavimai;
4. taikoma prievolė teikti ataskaitas apie išvestinių finansinių priemonių sutartis;
5. reikalavimai pagrindinėms sandorio šalims ir
6. reikalavimai sandorių duomenų saugykloms.

Remiantis naujausia patirtimi, sukaupta per daugiau nei ketverius metus nuo ERIR įsigaliojimo, apskritai sistema veikia labai gerai. Praktinių naujosios sistemos taikymo problemų kilo tik keliose srityse. Todėl šiuo pasiūlymu nustatomi tam tikri tiksliniai ERIR

¹ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų.

² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, poveikio vertinimo santrauka, pridedama prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų. SEC(2010) 1059, jį galima rasti <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52010SC1058>.

pakeitimai, visų pirma siekiant supaprastinti taisykles ir geriau užtikrinti jų proporcingumą. Kartu pasiūlymu išlaikomi visi pagrindiniai sistemos elementai, kurie pasiteisino siekiant ERIR tikslų.

ERIR įsigaliojo 2012 m. rugpjūčio 16 d. Tačiau daugelis reikalavimų pradėti taikyti ne iš karto, nes ERIR Komisijai suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, kuriuose patikslinami praktiniai techniniai aspektai ir laipsniško esminių reikalavimų įvedimo tvarkaraštis. Todėl reikalavimai pradėti taikyti skirtingais etapais. Kai kurie iš jų, pvz., privalomos tarpuskaitos ir garantinių įmokų reikalavimai, išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių tarpuskaityta neatliekama, pradėti taikyti tik labai neseniai.

Pagal ERIR 85 straipsnio 1 dalį Komisija įgaliota iki 2015 m. rugpjūčio mėn. atlikti ERIR peržiūrą ir parengti bendrą ataskaitą, pateiktiną Europos Parlamentui ir Tarybai.

2015 m. gegužės–rugpjūčio mėn. Komisija atliko išsamų šiuo metu galiojančių taisyklių vertinimą, kad parengtų ataskaitą ir galimą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto. Vertinimas apėmė viešas konsultacijas, per kurias gauta daugiau kaip 170 atsakymų iš įvairių suinteresuotųjų šalių, taip pat Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (EVPRI), Europos sisteminės rizikos valdybos (EVRV) ir Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) ataskaitas, kurių reikalaujama pagal ERIR 85 straipsnio 1 dalį. Be to, nuspręsta palaukti ir atsižvelgti į kvietimo teikti informaciją apie ES finansinių paslaugų reguliavimo sistemą, kuris galiojo nuo 2015 m. rugsėjo mėn. iki 2016 m. sausio mėn., rezultatus, kad būtų surinkta papildomų įrodymų apie ERIR įgyvendinimo padėtį.

2016 m. lapkričio mėn. Komisija priėmė ERIR ataskaitą³. Viena vertus, ataskaitoje nurodyta, kad ERIR esminių reikalavimų, kurie yra neatskiriama jo dalis siekiant išvestinių finansinių priemonių rinkoje užtikrinti skaidrumą ir sumažinti sisteminę riziką ir kuriems apskritai pritaria valdžios institucijos ir rinkos dalyviai, pobūdžio iš esmės keisti nereikėtų. Be to, visapusiška ERIR poveikio peržiūra dar neįmanoma, nes tam tikri esminiai pagal ERIR numatyti reikalavimai dar nėra įgyvendinti arba užbaigti.

Kita vertus, ataskaitoje nurodyta galimybė ERIR iš dalies pakeisti kai kuriose konkrečiose srityse, siekiant panaikinti neproporcingas tam tikrų išvestinių finansinių priemonių sandorio šalių, visų pirma ne finansų sandorio šalių, sąnaudas bei našta ir supaprastinti taisykles be žalos teisės akto tikslams.

Turint omenyje poreikį panaikinti neproporcingas mažųjų įmonių sąnaudas bei našta ir supaprastinti taisykles be grėsmės finansiniam stabilumui, ERIR peržiūra įtraukta į 2016 m. Komisijos reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT)⁴.

Vykdydama programą REFIT Komisija įvertino, kiek veiksmingai ir rezultatyviai ERIR nustatyti konkretūs politikos reikalavimai atitiko savo tikslus ir ar kartu jie buvo nuoseklūs, aktualūs ir užtikrinantys ES pridėtinę vertę. Vertinimas rodo, kad kai kuriose tikslinėse srityse ERIR nustatytos neproporcingos sąnaudos bei našta ir pernelyg sudėtingi reikalavimai ir kad

³ Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai pagal 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų 85 straipsnio 1 dalį, COM(2016) 857 *final*, 2016 11 23. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?qid=1480141638729&uri=COM%3A2016%3A857%3AFIN>.

⁴ Europos Komisija, „Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT) ir 10 Komisijos prioritetų“, 2016 m. spalio 25 d. http://ec.europa.eu/atwork/pdf/201621025_refit_scoreboard_summary_en.pdf.

būtų galima geriau įgyvendinti ERIR tikslą, kuris yra padidinti finansinį stabilumą. Tos sritys yra šios: 1) išvestinių finansinių priemonių sandorio šalių, kurios yra išvestinių finansinių priemonių prekybos tinklo periferijos dalis (pvz., mažosios finansų įstaigos, ne finansų sandorio šalys, pensijų fondai), reikalavimų laikymasis; 2) skaidrumas ir 3) prieiga prie tarpuskaitys.

Todėl prie šio pasiūlymo pridedamoje poveikio vertinimo ataskaitoje svarstomos sąnaudos ir nauda tose ERIR srityse, kuriose tiksliniais veiksmais būtų galima užtikrinti proporcingesnę, veiksmingesnę ir rezultatyvesnę ERIR tikslų įgyvendinimą.

Poveikio vertinime pateikiama visapusiškų įrodymų, kad sąnaudas ir našta galima sumažinti tuo pačiu metu supaprastinant ERIR ir nepakenkiant finansiniam stabilumui. Siūlomais pakeitimais padedama siekti kapitalo rinkų sąjungos ir ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo darbotvarkės tikslų, laikantis Komisijos politinių prioritetų.

1.2. Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

ERIR yra susijęs su keliais ES teisės aktais, įskaitant Kapitalo reikalavimų reglamentą (KRR)⁵, Finansinių priemonių rinkų direktyvą (FPRD I⁶ ir FPRD II⁷) ir su ja susijusį reglamentą⁸, taip pat Komisijos pasiūlymą dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo⁹.

Šis pasiūlymas atitinka Komisijos pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 575/2013¹⁰. Pagal tą pasiūlymą Komisija siekia privalomo sverto koeficiento netaikyti pradinėms garantinėms įmokoms pagal išvestinių finansinių priemonių sandorius, kurių tarpuskaity atlieka pagrindinė sandorio šalis, įstaigų gaunamoms pinigais iš savo klientų ir pervedamoms pagrindinėms sandorio šalims. Todėl pasiūlymas iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) Nr. 575/2013 palengvins prieigą prie tarpuskaitys, nes sumažės kapitalo reikalavimai, kad būtų galima siūlyti klientų arba netiesioginės tarpuskaitys paslaugas.

Be to, šis pasiūlymas atitinka FPRD I bei FPRD II ir susijusį reglamentą (FPRR), kurie yra išvestinių finansinių priemonių ir finansų sandorio šalių apibrėžimo pagrindas. Šiuo atžvilgiu 2018 m. sausio mėn. pradedamas FPRD II ir FPRR taikymas turės poveikio tam, kurios sandorio šalys bus laikomos finansų sandorio šalimis, ir užsienio valiutos keitimo sutarčių,

⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁶ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 1 30, p. 1).

⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

⁸ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

⁹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012 ir (ES) 2015/2365, COM(2016) 856 *final*.

¹⁰ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 nuostatos dėl sverto koeficiento, grynojo pastovaus finansavimo rodiklio, nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimų, sandorio šalies kredito rizikos, rinkos rizikos, pagrindinių sandorio šalių pozicijų, kolektyvinio investavimo subjektų pozicijų, didelių pozicijų, ataskaitų teikimo ir informacijos atskleidimo reikalavimų ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012.

kurioms bus taikomas ERIR, apibrėžties suderinimui. FPRD II sistema siekiama didelius ne finansų prekiautojus biržos prekėmis perklasifikuoti kaip finansų sandorio šalis, t. y. taikyti papildomos veiklos testą, kuriuo nustatoma, kiek ne apsidraudimo (arba spekuliacinės) prekybos biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ne finansų įmonės gali vykdyti, kad ši veikla nebebūtų laikoma papildančia pagrindinę veiklą ir įmonė būtų priversta kreiptis veiklos leidimo pagal FPRD. Todėl didžiausios ne finansų sandorio šalys, veikiančios biržos prekių rinkose, privalės kreiptis veiklos leidimo pagal FPRD. Dėl šio pokyčio didžiausios ne finansų sandorio šalims bus taikoma tarpuskaity prievolė pagal ERIR. Kalbant apie užsienio valiutos išvestinių finansinių priemonių sutarčių apibrėžties suderinimą, taip bus sudarytos sąlygos toms sutartims vienodai ir nuosekliai Sąjungoje taikyti ERIR taisykles.

Šis pasiūlymas taip pat atitinka Komisijos pasiūlymą dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos. Standartizuotų ne biržos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaity prievolė turėtų Europoje ir už jos ribų padidinti pagrindinių sandorio šalių (PSS) mastą ir svarbą. PSS valdo finansų rinkoms būdingą riziką (pvz., sandorio šalies riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką) ir taip didina bendrą finansų rinkų stabilumą ir atsparumą. Šiame procese jos tampa svarbiais finansų sistemos taškais, susiejančiais daug finansų sistemos dalyvių ir sukoncentruojančiais stambias jų įvairios rizikos pozicijų sumas. Todėl, siekiant užtikrinti, kad tokios pozicijos būtų tinkamai padengtos, labai svarbu, kad PSS veiksmingai valdytų riziką ir būtų užtikrinta patikima jų priežiūra. ERIR PSS reguliuojamos užtikrinant, kad PSS būtų pakankamai atsparios, bet jų gaivinimo ir pertvarkymo scenarijai nėra reguliuojami. Šis pasiūlymas siūlomą pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemą papildoma įtraukiant mechanizmą, kuriuo laikinai sustabdomas tarpuskaity prievolės taikymas situacijose, kurios nėra pertvarkymas.

Šis pasiūlymas taip pat atitinka priimtą Komisijos deleguotąjį reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamos deleguotųjų reglamentų (ES) 2015/2205, (ES) 2016/592 ir (ES) 2016/1178 nuostatos dėl tam tikrų sandorio šalių, prekiaujančių ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, tarpuskaity prievolių laikymosi termino¹¹. Šiuo deleguotuoju reglamentu iki 2019 m. birželio 21 d. bus pratęstas atitinkamuose techniniuose reguliavimo standartuose¹² apibrėžtas terminas, iki kurio 3 kategorijai priklausančios sandorio šalys (mažosios finansų sandorio šalys) turi pradėti laikytis reikalavimų, nes šioms sandorio šalims kyla didelių prieigos prie tarpuskaity sunkumų.

Galiausiai, šis pasiūlymas atitinka tarptautiniu lygmeniu Finansinio stabilumo taryboje (FST) dedamas pastangas, kuriomis, be kita ko, siekiama: i) užtikrinti nuoseklų Mokėjimo ir atsiskaitymo sistemų komiteto (angl. CPMI) ir Tarptautinės vertybinių popierių komisijų

¹¹ 2017 m. kovo 16 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) .../..., kuriuo iš dalies keičiamos deleguotųjų reglamentų (ES) 2015/2205, (ES) 2016/592 ir (ES) 2016/1178 nuostatos dėl tam tikrų sandorio šalių, prekiaujančių ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, tarpuskaity prievolių laikymosi termino, C(2017) 1658 *final*.

¹² 2015 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos dėl tarpuskaity prievolės techninių reguliavimo standartų (OL L 314, 2015 12 1, p. 15).

2016 m. kovo 1 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/592, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos dėl tarpuskaity prievolės techninių reguliavimo standartų (OL L 103, 2016 4 19, p. 5).

2016 m. birželio 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1178, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos dėl tarpuskaity prievolės techninių reguliavimo standartų (OL L 195, 2016 7 20, p. 3).

organizacijos (angl. IOSCO) parengtų Finansų rinkų infrastruktūros principų taikymą; ii) stebėti G 20 išvestinių finansinių priemonių rinkų reformų įgyvendinimą (FST Ne biržos išvestinių finansinių priemonių darbo grupės veikla); iii) parengti papildomas gaires dėl PSS pertvarkymo (FST Pertvarkymo grupė); iv) suderinti ir nustatyti griežtesnį standartizavimą ataskaitų apie ne biržos išvestines finansines priemones teikimo sistemose (FST ir CPMI-IOSCO grupės, kurių darbo tikslas – panaikinti teisinės kliūtis reguliavimo institucijoms gaunant prieigą prie duomenų arba kuriant unikalų operacijos atpažinties kodą ir unikalų produkto atpažinties kodą).

1.3. Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Šis pasiūlymas yra susijęs su vykdoma kapitalo rinkų sąjungos kūrimo iniciatyva ir ją atitinka. Veiksmingos ir atsparios duomenų po sandorio sudarymo sistemos ir užtikrinimo priemonių rinkos yra esminiai tinkamai veikiančios kapitalo rinkų sąjungos elementai ir prisideda prie pastangų remti investicijas, ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą pagal politinius Komisijos prioritetus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

2.1. Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas – SESV 114 straipsnis, kuris yra ERIR teisinis pagrindas. Rengiant poveikio vertinimo ataskaitą atlikta analizė rodo, kad siekiant panaikinti neproporcingas sąnaudas ir našta kai kurioms išvestinių finansinių priemonių sandorio šalims ir supaprastinti taisykles be grėsmės finansiniam stabilumui reikia iš dalies pakeisti ERIR elementus. Reikiamus pakeitimus gali atlikti tik teisėkūros institucijos.

2.2. Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

ERIR – reglamentas, privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. Kadangi ERIR tikslų, t. y. sumažinti riziką ir padidinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių skaidrumą ir standartizaciją, nustatant vienodus reikalavimus tokioms sutartims ir pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų veiklai, valstybės narės negali deramai pasiekti, dėl siūlomų veiksmų masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu pagal SESV 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą.

2.3. Proporcingumo principas

Pasiūlymu siekiama užtikrinti proporcingesnę, veiksmingesnę ir rezultatyvesnę ERIR tikslų įgyvendinimą. Dėl to ERIR reikalavimai supaprastės arba sumažės, siekiant sumažinti reglamentu suinteresuotosioms šalims, visų pirma mažesnėms, užkraunamą administracinę naštą. Be to, dėl tam tikrų ERIR reikalavimų perkalibravimo pasiūlymu tiesiogiai prisidedama prie bendro ERIR proporcingumo didinimo. Kartu pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti, atsižvelgiant į poreikį stebėti ir mažinti išvestinių finansinių priemonių finansiniam stabilumui keliamą riziką.

2.4. Priemonės pasirinkimas

ERIR – reglamentas, todėl jis turi būti iš dalies keičiamas reglamentu.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

3.1. Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas

Prie šio pasiūlymo pridedamame poveikio vertinime pateikiama ERIR vertinimo ataskaita.

ERIR peržiūra įtraukta į 2016 m. Komisijos reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT), nes, kaip parodė viešų konsultacijų dėl ERIR ir kvietimo teikti informaciją apie ES finansų reguliavimą atsakymai ir Komisijos atlikta ERIR taikymo peržiūra, reikėjo supaprastinti tikslines ERIR sritis ir padidinti jų proporcingumą. Atsižvelgiant į tai vertinta, kiek ERIR nustatyti konkretūs politikos reikalavimai atitiko savo tikslus, visų pirma, ar tie reikalavimai savo tikslus atitiko veiksmingai ir rezultatyviai, taip pat ar jie buvo nuoseklūs, aktualūs ir užtikrinantys ES pridėtinę vertę.

Kai kurie esminiai ERIR reikalavimai pradėti taikyti tik labai neseniai arba dar netaikomi. Todėl vis dar nepakanka tinkamų įrodymų ir per anksti daryti tvirtas išvadas apie ilgalaikį poveikį. Dėl šių priežasčių šis vertinimas nebuvo išsamus ERIR vertinimas. Tačiau per šį vertinimą vertinama, ar esminiai ERIR reikalavimai, kad būtų teikiamos ataskaitos apie ne biržos išvestines finansines priemones, kad standartizuotų ne biržos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaity atliktų pagrindinė sandorio šalis ir kad ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių tarpuskaity neatliekama, būtų taikomi rizikos mažinimo metodai ir garantinių įmokų taisyklės, atitiko veiklos reikalavimus siekiant: i) gauti išsamią ir visapusišką informaciją apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių pozicijas, ii) padidinti pagrindinės sandorio šalies atliekamos tarpuskaity naudojimą ir iii) pagerinti dvišalės tarpuskaity praktiką. Kiek įmanoma, atliekant peržiūrą atitinkamų ERIR reikalavimų rezultatai analizuoti pagal penkis vertinimo kriterijus: 1) rezultatyvumą; 2) veiksmingumą; 3) aktualumą; 4) nuoseklumą; 5) pridėtinę ES veiksmų vertę.

Kiek tai susiję su ERIR reikalavimų veiksmingumu siekiant gauti išsamią ir visapusišką informaciją apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių pozicijas, padidinti pagrindinės sandorio šalies atliekamos tarpuskaity naudojimą ir ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių tarpuskaity neatliekama, taikyti rizikos mažinimo metodus ir garantinių įmokų taisykles, atlikus vertinimą daroma išvada, kad nors pradiniai rezultatai geri, dar galima reikalavimus supaprastinti nesukeliant grėsmės finansiniam stabilumui. Kalbant apie ataskaitų teikimą, vertinimo išvada ta, kad renkant informaciją apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinką padaryta pažanga, tačiau ataskaitų teikimo reikalavimus būtų galima racionalizuoti, kad pagerėtų teikiamų duomenų kokybė ir padidėtų priežiūros veiksmingumas. Kalbant apie tarpuskaity prievolę, vertinimo išvada ta, kad ne biržos išvestinių finansinių priemonių, kurių tarpuskaity atlieka pagrindinė sandorio šalis, dalis išaugo, tačiau tam tikriems rinkos dalyviams kyla tam tikrų prieigos prie pagrindinės sandorio šalies atliekamos tarpuskaity kliūčių ir jaučiamas poreikis nustatyti mechanizmą, kuris leistų dėl finansinio stabilumo priežasčių sustabdyti tarpuskaity prievolės taikymą.

Kiek tai susiję su rezultatyvumu, atlikus vertinimą nustatytos konkrečios sritys, kuriose reikalavimai galėtų būti geriau sukalibruoti siekiant panaikinti neproporcingas sąnaudas ir (arba) naštą, susijusias su tam tikrais sandoriais arba tenkančią tam tikroms išvestinių finansinių priemonių sandorio šalims (pvz., mažosioms finansų sandorio šalims, ne finansų sandorio šalims, pensijų fondams). Kalbant apie aktualumą, atlikus vertinimą daroma išvada, kad esminiai ERIR reikalavimai tebėra neatskiriama tarptautinių pastangų pertvarkyti pasaulinę ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinką dalis. Be to, veiksmingos ir rezultatyvios ERIR taisyklės padeda įgyvendinti vykdomą Komisijos iniciatyvą sukurti

kapitalo rinkų sąjungą, taip pat ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo darbotvarkę, laikantis Komisijos politinių prioritetų.

ERIR atitinka kitus ES teisės aktus, kaip apibrėžta tolesniuose veiksmuose po kvietimo teikti informaciją ir Komisijos pasiūlyme iš dalies pakeisti Kapitalo reikalavimų reglamentą. Kiek tai susiję su ES pridėtine verte, ERIR užpildyta teisės aktuose buvusi spraga, nes nustatyta nauja sistema, kuria siekiama vienodai ES lygmeniu spręsti ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos nepakankamo skaidrumo problemą ir mažinti susijusių sisteminę riziką.

3.2. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Šis pasiūlymas grindžiamas viešomis konsultacijomis dėl ERIR peržiūros, vykusiomis 2015 m. gegužės–rugpjūčio mėn. Per konsultacijas gauta daugiau kaip 170 atsakymų iš įvairių suinteresuotųjų šalių¹³. Per konsultacijas 2015 m. gegužės 29 d. Briuselyje surengtas viešas posėdis, kuriame dalyvavo apie 200 suinteresuotųjų šalių¹⁴. Pagal Komisijos įgaliojimą peržiūrėti ERIR konkrečios informacijos gauta iš EVPRI, Europos sisteminės rizikos valdybos ir Europos centrinių bankų sistemos. Nuo 2015 m. rugsėjo mėn. iki 2016 m. sausio mėn. susijusioje srityje Komisija vykdė viešas konsultacijas „Kvietimas teikti informaciją“. Per šias konsultacijas prašyta pateikti atsiliepimų, konkrečių pavyzdžių ir empirinių įrodymų, susijusių su ES finansinių paslaugų reguliavimo sistemos poveikiu. Kvietimo teikti informaciją respondentai taip pat teikė pastabų dėl ERIR¹⁵. 2016 m. gegužės 17 d. Briuselyje surengtas viešas posėdis¹⁶. 2016 m. gruodžio 7 d. Komisija konsultavosi su valstybių narių ekspertais dėl įvairių politikos galimybių srityse, nurodytose ERIR peržiūros ataskaitoje¹⁷.

Apskritai ERIR tikslai – išvestinių finansinių priemonių rinkose skatinti skaidrumą ir standartizaciją ir mažinti sisteminę riziką, taikant tame reglamente nustatytus esminius reikalavimus – palaikomi. Šie esminiai reikalavimai (pagrindinės sandorio šalies atliekama tarpuskaityta, garantinių įmokų reikalavimai, operacinės rizikos mažinimo reikalavimai, ataskaitų teikimas ir reikalavimai pagrindinėms sandorio šalims ir sandorių duomenų saugykloms) vertinti kaip naudingi siekiant ERIR tikslų ir vykdant jame nurodytus tarptautinius įsipareigojimus dėl reguliavimo reformos. Vis dėlto suinteresuotosios šalys atkreipė dėmesį į keletą sričių, kuriose ERIR reikalavimai galėtų būti patikslinti be žalos jo bendriesiems tikslams, siekiant: i) supaprastinti šiuos reikalavimus ir padidinti jų rezultatyvumą; ii) sumažinti neproporcingai dideles sąnaudas ir našatę. Pasiūlymu atsižvelgiama į šias suinteresuotųjų šalių pastabas įtraukiant tikslius ERIR pakeitimus ir konkrečiai: i) geriau sukalibruojant kai kurių reikalavimų taikymą konkrečioms rinkos dalyviams, visų pirma mažosioms sandorio šalims, ne finansų sandorio šalims ir pensijų fondams, ii) pašalinant tarpuskaitytos prieigos kliūtis ir iii) supaprastinant taisykles, įskaitant ataskaitų teikimo reikalavimus. Kai kurių suinteresuotųjų šalių prašymų į pasiūlymą nebuvo galima įtraukti dėl poreikio užtikrinti, kad ERIR ir toliau atitiktų savo tikslus, t. y. didinti skaidrumą ir standartizaciją išvestinių finansinių priemonių rinkose ir mažinti sisteminę riziką, dėl institucinių suvaržymų arba dėl pasiūlymo, susijusio su REFIT programa,

¹³ Konsultacijų informacija ir atsakymų santrauka pateikiama http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/emir-revision/index_en.htm.

¹⁴ Informacija pateikiama http://ec.europa.eu/finance/events/2015/0529-emir-revision/index_en.htm.

¹⁵ Konsultacijų informacija pateikiama http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/financial-regulatory-framework-review/index_en.htm.

¹⁶ Daugiau informacijos pateikiama http://ec.europa.eu/finance/events/2016/0517-call-for-evidence/index_en.htm.

¹⁷ Daugiau informacijos pateikiama <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=30153&no=2>.

pobūdžio. Kitus su ERIR susijusius klausimus gali reikėti papildomai įvertinti ir plėtoti atėjus laikui ir atsižvelgiant į būsimus pokyčius.

3.3. Poveikio vertinimas

Komisija atliko svarbių politikos galimybių poveikio vertinimą. Politikos galimybės įvertintos pagal pagrindinius tikslus, t. y. padidinti taisyklių, dėl kurių susidaro nereikalinga administracinė našta ir reikalavimų laikymosi sąnaudos, proporcingumą nesukeliant grėsmės finansiniam stabilumui ir padidinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių pozicijų ir rizikos pozicijų skaidrumą.

2017 m. vasario 16 d. poveikio vertinimą patvirtino Reglamentavimo patikros valdyba. Valdybai jis pateiktas vasario 1 d., bet ji pateikė keletą rekomendacijų, kaip jį patobulinti, taigi poveikio vertinimas Valdybai dar kartą pateiktas vasario 8 d. Siekiant atsižvelgti į Valdybos rekomendacijas padaryti šie poveikio vertinimo pakeitimai:

1. Problemos apibūdinimas. Geresnis bendros Sąjungos teisinės sistemos, taikomos išvestinių finansinių priemonių rinkoms, ir G 20 ne biržos išvestinių finansinių priemonių reformų įgyvendinimo kitose jurisdikcijose aprašymas. Pagrindinių vertinimo priedo elementų įtraukimas į pagrindinį poveikio vertinimo tekstą. Nuorodų į papildomus kokybinius ir kiekybinius įrodymus pateikimas aprašant problemas, kad būtų parodytas jų mastas (visų pirma mažiesiems rinkos dalyviams). Paaiškinimas, kodėl įvertinti ne visi suinteresuotųjų šalių iškelti klausimai.

2. Politiniai kompromisai. Aiškos nuorodos į finansinį stabilumą pateikimas politikos galimybėse, kad būtų galima įvertinti kompromisą tarp galimo naštos sumažinimo rinkos dalyviams ir galimos su finansiniu stabilumu susijusios rizikos.

3. Naštos sumažinimo apskaičiavimas. Kai kurių kiekybinių duomenų įtraukimas naštos sumažinimui įvairiems rinkos dalyviams apskaičiuoti, atsižvelgiant į esamus bendro naštos sumažinimo kiekybinio įvertinimo suvaržymus. Svarbiausių pagrindinių prielaidų, susijusių su sąnaudų įverčiais, kartu su papildomomis išlygomis dėl įverčių patikimumo įtraukimas į ataskaitos tekstą. Kiekybiškai neišreikštų sąnaudų aprašymas.

4. Galimybės. Galimybių racionalizavimas alternatyviems priemonių rinkiniams pristatyti.

Poveikio vertinime aptartos galimybės yra susijusios su tiksliniais konkrečių ERIR nuostatų pakeitimais. Numatytiems tikslams pasiekti nustatytos pageidautinos politikos galimybės:

- Pensijų sistemos įstaigoms reikėtų suteikti naują pereinamojo laikotarpio išimtį dėl tarpuskaitos prievolės taikymo, nes iki šiol neatsirado perspektyvaus techninio sprendimo, kuris sudarytų sąlygas tokioms įstaigoms dalyvauti pagrindinėms sandorio šalims atliekant tarpuskaitą. Kitaip nei pagal kitas vertintas galimybes, pagrindinėms sandorio šalims, tarpuskaitos nariams ir pensijų sistemos įstaigoms taip bus duota daugiau laiko techniniams sprendimams ir jų įgyvendinimo priemonėms nagrinėti, kartu toliau siekiant ERIR tikslo, kad pensijų sistemos įstaigos naudotųsi pagrindinių sandorio šalių atliekama tarpuskaita, kai tik bus įmanoma.
- Geriau atsižvelgiant į išvestinių finansinių priemonių sandorių, kuriuos sudaro ne finansų sandorio šalys ir kuriems turėtų būti privaloma tarpuskaita, pobūdį reikėtų užtikrinti geresnį taisyklių dėl to, kurioms ne finansų sandorio šalims taikomi tarpuskaitos ir garantinių įmokų reikalavimai, sukalibravimą. Dėl to sumažės tam tikrų ne finansų sandorio šalių sąnaudos ir nekils problemų dėl finansinio stabilumo.

Be to, tam tikros sandorio šalys, kurios šiuo metu laikomos ne finansų sandorio šalimis, bet kurios dėl savo veiklos pobūdžio yra finansų sandorio šalys (pvz., investiciniai fondai pagal nacionalines sistemas), bus įtrauktos į finansų sandorio šalies apibrėžtį ir dėl to nebebus laikomos ne finansų sandorio šalimis.

- Mažųjų finansų sandorio šalių kategoriją reikėtų apibrėžti taip, kad labai mažoms finansų sandorio šalims, kurioms pagrindinės sandorio šalies atliekama tarpuskaity nėra ekonomiškai įmanoma dėl menkos jų veiklos apimties, tarpuskaity prievolė nebūtų taikoma. Taip sumažės tų mažųjų sandorio šalių, kurių prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis apimtis yra menka, našta kartu likusioms mažosioms finansų sandorio šalims (priklausančioms 3 kategorijai, apibrėžtai atitinkamuose techniniuose reguliavimo standartuose) išlaikant tarpuskaity prievolę, kai pasibaigs techniniuose reguliavimo standartuose nustatytas pereinamasis laikotarpis, taip paliekant paskatas pagrindinėms sandorio šalims, tarpuskaity nariams ir jų klientams rengti šios rūšies mažosioms finansų sandorio šalims pritaikytus sprendimus.
- Reikėtų panaikinti prievolę teikti ankstesnių laikotarpių duomenis (angl. *backloading*). Dėl to labai sumažės sandorio šalių sąnaudos bei našta ir nedarant žalos prudenceiniams poreikiams bus panaikinta galimai neįveikiama kliūtis, susijusi su prievole teikti duomenis, kurių paprasčiausiai nėra. Atsisakius *status quo*, dėl to bus prarasta labai nedaug duomenų, palyginti su dabar taikomomis taisyklėmis.
- Ataskaitų teikimo prievolė turėtų būti netaikoma grupės vidaus sandoriams su bet kokiomis ne finansų sandorio šalimis. Turint omenyje tokių sandorių pobūdį ir ribotą apimtį, prievolės netaikymo privalumas bus tai, kad labai sumažės ataskaitų teikimo sąnaudos ir našta toms sandorio šalims, kurioms to reikalavimo poveikis mažiausiai proporcingas, dėl to bus prarasta labai nedaug duomenų ir tai nelybais paveiks valdžios institucijų gebėjimą stebėti sisteminę riziką ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkose.
- Kalbant apie biržinių išvestinių finansinių priemonių sandorius, reikėtų nustatyti vienakryptį ataskaitų teikimą, kurį vykdytų pagrindinės sandorio šalys. Privalumas būtų tas, kad ataskaitų apie biržines išvestines finansines priemones teikimas taptų kur kas paprastesnis nedarant neigiamo poveikio išvestinių finansinių priemonių rinkos skaidrumui. Nors pagrindinėms sandorio šalims tenkanti našta šiek tiek išaugs, jos turi tinkamas priemones šiai užduočiai atlikti, o bendra ataskaitų teikimo našta sumažės, nes ataskaitų apie biržines išvestines finansines priemones teikimo reikalavimas bus panaikintas visoms kitoms sandorio šalims.
- Kalbant apie sandorius, kurie nėra biržinių išvestinių finansinių priemonių sandoriai, atsakomybė, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų apie sandorius, sudaromus tarp mažosios ne finansų sandorio šalies (t. y. tos, kuriai netaikoma tarpuskaity prievolė) ir finansų sandorio šalies, teikimą turėtų tekti finansų sandorio šaliai. Dėl to gerokai sumažės ataskaitų teikimo našta mažosioms ne finansų sandorio šalims, kurioms ši našta didžiausia, kartu neprarandant jokių duomenų. Dėl to ERIR taip pat bus nustatytos labai panašios ataskaitų teikimo taisyklės kaip ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių.
- Ataskaitų teikimo taisyklės ir procedūras reikėtų toliau derinti, o sandorių duomenų saugyklos turėtų būti įpareigos užtikrinti duomenų kokybę. Tai padės didinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkų skaidrumą, palengvinti atitinkamų valdžios institucijų atliekamą sisteminės rizikos stebėjimo užduotį ir išlaikyti

įmanomą suderinamumą su šios srities tarptautiniais standartais. Laikantis šio požiūrio vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu taip pat padidės ataskaitų teikimo taisyklių proporcingumas ir sumažės sąnaudos bei našta.

- Reikėtų padidinti bazinio baudų sandorių duomenų saugykloms už ERIR reikalavimų nesilaikymą dydžio viršutinę ribą. Šios galimybės privalumas – didesnis rezultatyvumas ir atgrasomasis baudų poveikis, kuriuos reguliavimo institucijos laiko būtinais siekiant skatinti gerą duomenų kokybę kartu užtikrinant taisyklių proporcingumą.
- Siekiant užtikrinti klientų turto apsaugą nemokumo atveju, reikėtų paaiškinti ERIR įsipareigojimų nevykdymo valdymo priemonių ir nacionalinių nemokumo teisės aktų sąveiką.
- ERIR reikėtų įvesti tarpuskaitos paslaugų teikimo sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis komercinėmis sąlygomis principą. Šiomis priemonėmis šalinamos įvairios tarpuskaitos prieigos kliūtys; galimą papildomą reguliavimo našta pateisina viešasis interesas, į kurį atsižvelgiant yra užtikrinama pagrindinės sandorio šalies atliekama tarpuskaita ir laikomasi tarpuskaitos prievolės.

Poveikio vertinime taip pat apsvarstytos bendros pageidautinų galimybių sąnaudos ir nauda, siekiant mažinti rinkos dalyviams tenkančias reikalavimų laikymosi sąnaudas ir našta be grėsmės finansiniam stabilumui.

ERIR siekiama bendro tikslo, kuris yra sumažinti sisteminę riziką padidinant ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos saugą ir rezultatyvumą, o šia iniciatyva siekiama padidinti ERIR taikymo veiksmingumą ir rezultatyvumą ir sumažinti reguliavimo ir reikalavimų laikymosi našta rinkos dalyviams tais atvejais, kai reikalavimų laikymosi sąnaudos viršija prudenceinę naudą, geriau sukalibruojant tam tikrus reikalavimus, tačiau bet koku atveju nesukeliant pavojaus finansiniam stabilumui. Tai atitinka Komisijos geresnio reglamentavimo darbotvarkę.

Nors yra tam tikrų apribojimų apskaičiuojant tikslių sąnaudų sumažėjimo sumą, poveikio vertinime apskaičiuota, kad bendras visų pageidautinų galimybių poveikis, apskaičiuotas vien tik poveikio vertinimo tikslu, būtų sąnaudų sumažėjimas, kuris sudarytų 2,3–6,9 mlrd. EUR pastoviuųjų (vienkartinių) sąnaudų ir 1,1–2,66 mlrd. EUR veiklos sąnaudų. Poveikio vertinimo 8 priede išsamiai aprašytos pagrindinės šių įverčių prielaidos ir jų patikimumo apribojimai. Pagrindiniai sąnaudų sumažėjimo kiekybinio įvertinimo sunkumai daugiausia yra susiję su tuo, kad dauguma ERIR reikalavimų pradėti taikyti neseniai (pvz., tarpuskaitos prievolės ir garantinių įmokų reikalavimai) ir kad kai kurie dar nėra taikomi (pvz., tarpuskaitos prievolė 3 kategorijos finansų sandorio šalims). Todėl sąnaudų sumažėjimo įverčiai grindžiami ribotais viešai prieinamais ir empiriniais rinkos duomenimis, kurie nebūtinai tiksliai rodo atitinkamų sandorio šalių įvairovę ir specifiką. Be to, tai reiškia, kad sąnaudų sumažėjimo įverčiai galioja tik dabartiniu momentu. Galiausiai, atliekant skaičiavimus daugiausia dėmesio skirta sąnaudų sumažėjimui ir kiekybiškai nebuvo įvertintos kai kurios minimalios prisitaikymo sąnaudos. Tačiau išsamus kokybinis jų aprašymas pateiktas poveikio vertinimo 7 priede.

Apskritai įmonėms, MVI ir labai mažoms įmonėms bus naudingas: i) reguliavimo reikalavimų sumažinimas tais atvejais, kai neproporcingos reikalavimų laikymosi sąnaudos viršija prudenceinę naudą, ir ii) geresnė prieiga prie tarpuskaitos. Visoms sandorio šalims, įskaitant MVI, bus naudingas ataskaitų teikimo reikalavimų supaprastinimas. Be to, mažosioms ne finansų sandorio šalims bus naudinga tai, kad apie sandorius praneš tuose sandoriuose dalyvaujanti finansų sandorio šalis. Galiausiai, daugeliui sandorio šalių bus

lengviau gauti prieigą prie tarpuskaity, nustačius naujus paslaugų teikimo sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis komercinėmis sąlygomis principus.

Poveikio vertinimo 6 skirsnyje išskaidomas sąnaudų sumažėjimo (minimalių prisitaikymo sąnaudų) pasiskirstymas visoms sandorio šalims.

Pirma, tarpuskaity reikalavimų taikymo srityje didesnis tarpuskaity taisyklių taikymo proporcingumas bus naudingas ne finansų sandorio šalims, nes numatomomis priemonėmis bus geriau užtikrintos vienodos sąlygos nustatant, kurioms ne finansų sandorio šalims taikomi tarpuskaity ir garantinių įmokų reikalavimai, taip apsaugant jas nuo papildomų pastoviųjų sąnaudų, kurios sudarytų 9,6–26,7 mln. EUR. Taisyklių, kas yra mažoji finansų sandorio šalis, kuriai būtų taikoma tarpuskaity prievolė, perkaliavimas sudarys sąlygas (labai) mažoms finansų sandorio šalims, kurioms pagrindinės sandorio šalies atliekama tarpuskaity nėra ekonomiškai įmanoma, išvengti sąnaudų, kurios pagal apskaičiavimus sudarytų nuo 509,7 mln. iki 1,4 mlrd. EUR. Pensijų sistemos įstaigoms ir netiesiogiai – draudėjams bus naudinga nauja pereinamojo laikotarpio išimtis dėl tarpuskaity, nes iki šiol neatsirado perspektyvus techninio tarpuskaity sprendimo. Apskaičiuota, kad turėtų būti išvengta nuo 780 mln. iki 1,56 mlrd. EUR veiklos sąnaudų. Be to, tikimasi, kad, pakeitus ataskaitų teikimo reikalavimų taikymo sritį, visoms ataskaitas teikiančioms sandorio šalims bus naudingas tam tikrų ataskaitų teikimo reikalavimų sumažinimas, pvz., ankstesnių laikotarpių duomenų teikimo prievolės ir ataskaitų apie biržines išvestines finansines priemones teikimo panaikinimas. Konkrečiai, tikimasi, kad taikant išimtį dėl ataskaitų apie grupės vidaus sandorius, kurių viena iš šalių yra ne finansų sandorio šalis, teikimo ir kad mažosioms ne finansų sandorio šalims netaikant prievolės taip pat pranešti apie jų su finansų sandorio šalimis sudaromus sandorius, sumažės realiajai ekonomikai tenkančios su ERIR susijusios reikalavimų laikymosi sąnaudos. Apytikris viso su ERIR susijusių reikalavimų laikymosi sąnaudų, tenkančių įmonėms, sumažėjimo įvertis sudaro nuo 350 mln. iki 1,1 mlrd. EUR veiklos sąnaudų ir 1,8–5,3 mlrd. EUR pastoviųjų sąnaudų.

Antra, didesnis ne biržos išvestinių finansinių priemonių pozicijų ir rizikos pozicijų skaidrumas sudarys sąlygas valdžios institucijoms anksčiau nustatyti galimas problemas ir laiku imtis veiksmų rizikai mažinti, o tai bus naudinga finansų rinkų atsparumui, kartu užtikrinant, kad sandorio šalims ir sandorių duomenų saugykloms tenkančios prisitaikymo sąnaudos būtų minimalios.

Trečia, geresnė prieiga prie tarpuskaity sudarys sąlygas papildomiems rinkos dalyviams, visų pirma priklausantiems realiajai ekonomikai, valdyti ir apdrausti savo riziką, taip pat prisidėti prie stabilesnio verslo vystymosi ir savo darbuotojų darbo vietos garantijų, mažinant staigių sukrėtimų ir verslo sutrikdymo tikimybę. Visų pirma įmonėms, kurioms tarpuskaity prievolė bus toliau taikoma dėl jų sisteminės rizikos profilio, bus naudingas pastoviųjų sąnaudų sumažėjimas, kuris sudarys 24,8–69,5 mln. EUR. Panašiai apskaičiuota, kad dėl geresnės prieigos prie tarpuskaity susidaranti nauda sisteminiams mažosioms finansų sandorio šalims turėtų siekti 32,6–91,3 mln. EUR, kai taikoma tarpuskaity prievolė. Todėl pagal šiuos apskaičiavimus sumažėjus sąnaudoms atsiras papildomų investavimo galimybių, kurios padės siekti kapitalo rinkų sąjungos ir Komisijos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo darbotvarkės tikslų.

Apskritai, didelių atitinkamų socialinių ir ekonominių sąnaudų neturėtų būti. Kaip numatoma, supaprastinus ataskaitų teikimo taisykles ir padidinus jų proporcingumą bus sudarytos sąlygos pasiekti ERIR tikslus, o kartu gerokai sumažinti bendrą administracinę naštą, tenkančią sandorio šalims, kurioms pagal ERIR taikomi ataskaitų teikimo reikalavimai. Kiek tai susiję

su atsakomybės už ataskaitų teikimo prievolę pakeitimu, subjektai, kurie ateityje turėtų priimti ataskaitų teikimo prievolę, turi geresnes galimybes atlikti šią užduotį, o atitinkamos bendros sąnaudos turėtų sumažėti dėl masto ekonomijos. Konkrečiai, minimalios prisitaikymo sąnaudos, susijusios su poreikiu pradėti teikti ataskaitas apie biržines išvestines finansines priemones, teks PSŠ. Tačiau PSŠ jau turi nemažai su šiais sandoriais susijusių duomenų ir jau dabar pagal ERIR privalo pranešti apie visus išvestinių finansinių priemonių sandorius, kurių tarpuskaitą atlieka, todėl papildoma PSŠ užkraunama našta būtų ribota. Papildomos priemonės, kuriomis suderinamas tarpuskaitos ribų skaičiavimas, ir tolesnis ataskaitų teikimo taisyklių ir procedūrų suderinimas pradiniais įgyvendinimo etapais sukeltų tik ribotas administracines prisitaikymo sąnaudas, visų pirma tenkančias sandorių duomenų saugykloms, bet vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu turėtų nulemti didesnę rezultatyvumą ir bendros naštos sumažėjimą. Kalbant apie sandorių duomenų saugyklas, kurios bet koku atveju privalėtų įgyvendinti tinkamas procedūras norėdamos laikytis reikalavimų pagal Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių reglamentą, politikos veiksmai pagal ERIR, kurie apsvarstyti šiame poveikio vertinime, didelės papildomos naštos nesudarytų. Panašiai tikimasi, kad reikalavimas tarpuskaitos paslaugas teikti sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis komercinėmis sąlygomis, kuris bus naudingas daugeliui sandorio šalių, tarpuskaitos nariams nulemtų tik ribotas papildomas administracines sąnaudas.

3.4. Pagrindinės teisės

Nėra tikėtina, kad pasiūlymas turėtų tiesioginį poveikį teisėms, išvardytoms pagrindiniuose JT susitarimuose dėl žmogaus teisių, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kuri yra neatskiriama ES sutarčių dalis, ir Europos žmogaus teisių konvencijoje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės poveikio Sąjungos biudžetui.

Pagal šį pasiūlymą EVPRI turės atnaujinti arba parengti penkis techninius standartus. Techninius standartus reikia pateikti per 9 mėnesius nuo reglamento įsigaliojimo. Siūlomoms užduotims atlikti EVPRI nereikės kurti papildomų etatų; jas galima atlikti su turimais ištekliais.

5. KITI ELEMENTAI

5.1. Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Pasiūlymas apima nuostatą, pagal kurią reikėtų atlikti viso ERIR vertinimą, daugiausia dėmesio skiriant tam, kiek veiksmingai ir rezultatyviai siekiama pradinių ERIR tikslų, o EVPRI turės pateikti ataskaitas dėl kai kurių konkrečių elementų:

- ar atsirado perspektyvių sprendimų, kurie palengvintų pensijų sistemos įstaigų dalyvavimą pagrindinėms sandorio šalims atliekant tarpuskaitą, ir jų poveikio pensijų sistemos įstaigų tarpuskaitos, kurią atlieka pagrindinės sandorio šalys, lygiui;
- siūlomų sprendimų poveikio ne finansų sandorio šalių tarpuskaitos lygiui, taip pat tarpuskaitos pasiskirstymo ne finansų sandorio šalių klasėje analizės, visų pirma kiek tai susiję su tarpuskaitos ribos (-ų) tinkamumu;
- siūlomų sprendimų poveikio mažųjų finansų sandorio šalių tarpuskaitos lygiui, taip pat tarpuskaitos pasiskirstymo mažųjų finansų sandorio šalių klasėje analizės, visų pirma kiek tai susiję su tarpuskaitos ribos (-ų) tinkamumu;

- sandorių duomenų saugykloms pateiktų sandorių duomenų kokybės, tų duomenų prieinamumo ir iš sandorių duomenų saugyklų gautos informacijos kokybės;
- tarpuskaitys prieinamumo visoms sandorių šalims.

Iš esmės šis vertinimas turėtų būti atliekamas ne vėliau kaip per 3 metus nuo šiuo pasiūlymu numatytų pakeitimų taikymo pradžios. Tam tikrais atvejais, visų pirma pensijų sistemos įstaigų atveju, svarbu nuolat stebėti tų įstaigų tarpuskaitys sprendimų atsiradimo pažangą.

5.2. Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Tarpuskaitys prievolės pakeitimai (ERIR 2, 4, naujas 4a, naujas 6b, 10, 85 ir 89 straipsniai)

Finansų sandorio šalys

Šio pasiūlymo 1 straipsnio 2 dalies a punktas iš dalies pakeičia ERIR 4 straipsnio 1 dalies a punktą, kad sąlygos, kuriomis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims bus taikoma tarpuskaitys prievolė, kai sandorio šalis bus finansų sandorio šalis, būtų nurodytos naujojo 4a straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje. Šis naujas straipsnis įtraukiamas šio pasiūlymo 1 straipsnio 3 dalimi. Naujojo 4a straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje tarpuskaitys ribos, taikytinos finansų sandorio šalių sudarytoms sutartims, nustatytos darant nuorodą į tarpuskaitys ribas, nustatytas pagal 10 straipsnio 4 dalies b punktą, todėl tarpuskaitys ribos yra tokios pat kaip ne finansų sandorio šalims. Naujojo 4a straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punkte nurodyta, kad esant pernelyg didelei vienai iš verčių, nustatytų tam tikros klasės ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms, tarpuskaitys prievolė pradedama taikyti visų klasių turtui. Be to, naujojo 4a straipsnio 1 dalyje paaiškinama, kaip apskaičiuojamos tarpuskaitys ribos. Tarpuskaitys prievolė finansų sandorio šaliai pradedama taikyti tuomet, jei kovo, balandžio ir gegužės mėnesių laikotarpiu jos bendrų mėnesio pabaigos pozicijų vidurkis viršija tarpuskaitys ribas. Lygiai taip pat tarpuskaitys ribas apskaičiuoja ne finansų sandorio šalys.

Galiausiai siekiant užtikrinti, kad apibrėžtis būtų taikoma visiems subjektams, kurie dėl savo veiklos pobūdžio yra finansų sandorio šalys, 1 straipsnio 1 dalyje į finansų sandorio apibrėžtį, pateiktą ERIR 2 straipsnyje, įtraukiami pagal nacionalinę teisę įregistruoti alternatyvaus investavimo fondai, kurie šiuo metu pagal ERIR laikomi ne finansų sandorio šalimis, centriniai vertybinių popierių depozitoriumai ir specialios paskirties pakeitimo vertybiniais popieriais subjektai. Taigi šie subjektai pagal ERIR bus laikomi finansų sandorio šalimis.

Ne finansų sandorio šalys

1 straipsnio 8 dalis iš dalies pakeičia ERIR 10 straipsnio 1 ir 2 dalis. Iš dalies pakeistoje 1 dalyje pakeičiamas tarpuskaitys ribų apskaičiavimo būdas. Tarpuskaitys prievolė ne finansų sandorio šaliai pradedama taikyti tuomet, jei kovo, balandžio ir gegužės mėnesių laikotarpiu jos bendrų mėnesio pabaigos pozicijų vidurkis viršija tarpuskaitys ribas, o ne tuomet, jei 30 darbo dienų laikotarpiu slenkantis pozicijų vidurkis viršija ribas, kaip yra pagal dabartines ERIR taisykles. Nuoroda į 3 dalį reiškia, kad dabartinė apsidraudimo išimtis išlieka, taigi apskaičiuojant ribas įtraukiamos tik tos ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys, kurios yra objektyviai įvertinamos kaip mažinančios riziką, tiesiogiai susijusią su komercine veikla arba išdo finansavimo veikla.

1 dalies antros pastraipos b punkte nurodyta, kad tarpuskaitys prievolė taikoma tik tos klasės arba tų klasių turtui, kurio atveju viršyta tarpuskaitys riba ir taikoma tarpuskaitys prievolė.

Pensijų sistemos įstaigos

1 straipsnio 20 dalis pakeičia ERIR 89 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, siekiant pratęsti trejiems metams laikiną išimtį dėl tarpuskaitys prievolės taikymo pensijų sistemos įstaigoms, jeigu nėra perspektyvaus techninio sprendimo, kaip pensijų sistemos įstaigoms perkelti nepiniginį įkaitą kaip kintamąsias garantines įmokas. 1 straipsnio 19 dalies b punktas pakeičia ERIR 85 straipsnio 2 dalį ir a, b, c, d, e ir f punktuose išdėstomi kriterijai, kuriuos Komisija įvertina ir

kuriais remiasi pažangos ieškant perspektyvių techninių sprendimų ataskaitoje, kartu su informacija, gauta iš EVPRI, EDPPI, EBI ir ESRV. Nors dėl įvairių veiksnių tokie sprendimai dar neparengti, Komisija mano, kad perspektyvius techninius sprendimus įmanoma parengti per trejus metus po pasiūlymo priėmimo, ir tikisi, kad rinkų dalyviai dirbs atsižvelgdami į tą terminą. Šis terminas taip pat nustatytas tikintis, kad per tą laikotarpį bus panaikintos tam tikros reguliavimo nuostatos neskatinančios teikti tarpuskaitos paslaugų platesniu mastu (pavyzdžiui, kapitalo reikalavimų taikymas remiantis svėrto koeficientu). Tik mažai tikėtina atveju, kad gali įvykti tam tikrų nenumatytų reikšmingo pobūdžio įvykių, Komisijai suteikiamas įgaliojimas vieną kartą dvejimėms metams pratęsti nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimą deleguotuoju aktu, jei tai galima pagrįsti atidžiai įvertinus aplinkybes.

Paankstinimo reikalavimo panaikinimas

1 straipsnio 2 dalies b punktu panaikinamas ERIR 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje nurodytas reikalavimas atlikti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurios sudarytos arba pakeistos pranešimo, kurį kompetentinga institucija pateikia EVPRI dėl leidimo PSS atlikti tam tikros klasės ne biržos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaitą, dieną arba vėliau, bet iki tarpuskaitos prievolės įsigaliojimo dienos, jei sutarčių likęs galiojimo terminas yra ilgesnis nei minimalus likęs terminas, nustatytas Komisijos deleguotojo reglamento dėl tarpuskaitos prievolių 5 straipsnio 2 dalies c punkte, tarpuskaitą.

Tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymas

1 straipsnio 6 dalimi į ERIR įtraukiamas naujas 6b straipsnis, kuriuo Komisijai, esant konkrečioms priežastims, suteikiamas įgaliojimas EVPRI prašymu laikinai sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą ir nurodoma sustabdymo tvarka. Be to, kaip nurodė EVPRI, šis įgaliojimas yra reikalingas, nes tam tikromis konkrečiomis aplinkybėmis gali būti neįmanoma toliau taikyti tarpuskaitos prievolės (pavyzdžiui, dėl to, kad PSS, atliekanti (-čios) tam tikros klasės didžiausios ne biržos išvestinių finansinių priemonių dalies tarpuskaitą, gali pasitraukti iš tos rinkos) arba ji gali turėti neigiamų padarinių finansiniam stabilumui (pavyzdžiui, nes tarpuskaitos prievolė trukdytų dvišaliam sandorio šalių, neturinčių prieigos prie rinkos, kurioje tarpuskaitą atlieka pagrindinė sandorio šalis, apsidraudimui). Tokie įvykiai gali įvykti netikėtai ir dabartinė tarpuskaitos prievolės panaikinimo tvarka, pagal kurią reikėtų iš dalies pakeisti techninį reguliavimo standartą, gali būti per lėta procedūra, siekiant reaguoti į kintančias rinkos aplinkybes ar finansinio stabilumo problemas. Naujajam įgaliojimui taikomos griežtai apibrėžtos sąlygos, o sustabdymas truktų ribotą laiką. Tvarka, kuria galima visiškai panaikinti tarpuskaitos prievolę, išlieka nepakitusi ir pagal ją visada reikės iš dalies pakeisti techninį reguliavimo standartą.

Pakeitimai, kuriais siekiama skatinti tarpuskaitos taikymą ir didinti prieigą prie jos (ERIR 4 ir 39 straipsniai)

1 straipsnio 2 dalies c punktu į ERIR 4 straipsnio 3 dalį įterpiama nauja 3a dalis, pagal kurią tarpuskaitos nariai ir jų klientai, kurie teikia tarpuskaitos paslaugas kitoms sandorio šalims arba siūlo savo klientams galimybę teikti tokias paslaugas kitoms sandorio šalims, tai daro sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis komercinėmis sąlygomis. Deleguotaisiais aktais Komisijai suteikiami įgaliojimai tiksliai apibūdinti, kas yra sąžiningos, pagrįstos ir nediskriminacinės sąlygos.

1 straipsnio 11 dalimi į ERIR 39 straipsnį įtraukiama nauja dalis, siekiant išaiškinti, kad turtas, apimantis vienoje sąskaitoje užregistruotas pozicijas, nėra PSS ar tarpuskaitos nario, kuris atskirai registruoja duomenis ir tvarko apskaitą, nemokaus skolininko turto dalis. Ši nuostata padeda tiems, kurie teikia tarpuskaitos paslaugas arba siūlo savo klientams galimybę teikti tokias paslaugas, įsitikinti, kad jie gali įvykdyti savo įsipareigojimus, susijusius su ERIR įsipareigojimų nevykdymo valdymo procedūromis. Tai skatina juos kaip paslaugą suteikti prieigą prie ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitos, kurią atlieka pagrindinė sandorio šalis. Šios nuostatos taip pat suteikia tikrumo klientams ir netiesioginiams klientams, kad tarpuskaitos nario įsipareigojimų neįvykdymo atveju jų turtas bus apsaugotas ir jį bus galima perkelti kitiems

tarpuskaitys nariams arba klientams, kurie teikia netiesioginės tarpuskaitys paslaugas. Taip papildomai skatinama tarpuskaitys, kurią atlieka pagrindinė sandorio šalis.

PSŠ skaidrumo reikalavimų pakeitimai (ERIR 38 straipsnis)

1 straipsnio 10 dalimi į ERIR 38 straipsnį įtraukiamos 6 ir 7 dalys, kad PSŠ būtų reikalaujama suteikti savo tarpuskaitys nariams priemones, kuriomis jie galėtų modeliuoti savo pradinių garantinių įmokų reikalavimus (6 dalis), taip pat išsamią PSŠ naudojamų pradinių garantinių įmokų modelių ypatybių apžvalgą (7 dalis).

Ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitys pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdų pakeitimai (ERIR 11 straipsnis)

Siekiant išvengti nenuoseklumų Sąjungoje taikant rizikos mažinimo būdus, 1 straipsnio 9 dalimi EPI įgaliojamos parengti techninių reguliavimo standartų projektus, kad būtų nurodyta rizikos valdymo procedūrų, pagal kurias reikalaujama laiku ir tiksliai keistis įkaitu laikantis tinkamo atskyrimo principo, ir rizikos valdymo procedūrų reikšmingų pakeitimų *a priori* priežiūros institucijų patvirtinimo tvarka.

Prievolės teikti ataskaitas pakeitimai (ERIR 9 straipsnis)

1 straipsnio 7 dalies a punktu panaikinamas ERIR 9 straipsnio 1 dalies reikalavimas pranešti apie ankstesnius sandorius, t. y. 2014 m. vasario 12 d. sandorius, kurie buvo nebevykdomi prievolės teikti ataskaitas taikymo pradžios dieną. Taip pat į ERIR 9 straipsnio 1 dalį įtraukiama nuostata, kad grupės vidaus sandoriams, kurių viena iš sandorio šalių yra ne finansų sandorio šalis, prievolė teikti ataskaitas būtų netaikoma.

1 straipsnio 7 dalies b punktu į 9 straipsnį įtraukiama nauja 1a dalis. Šioje naujoje 1a dalyje pateikiamos prievolės teikti ataskaitas tam tikrais konkrečiais atvejais taisyklės, kuriose nustatoma, kas yra atsakingas už ataskaitų teikimą, taip pat bet kokia su tuo susijusi atsakomybė:

- sandorių, kurie nėra ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandoriai (biržiniai išvestinių finansinių priemonių sandoriai), atveju PSŠ yra atsakinga, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų teikimą abiejų sandorio šalių vardu;
- finansų sandorio šalies ir ne finansų sandorio šalies sandorių, kuriems netaikoma tarpuskaitys prievolė, atveju finansų sandorio šalis yra atsakinga, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų teikimą šio sandorio abiejų sandorio šalių vardu;
- valdymo įmonė, valdanti KIPVPS, kuris yra ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties sandorio šalis, yra atsakinga, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų teikimą to KIPVPS vardu;
- valdytojas yra atsakingas, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų teikimą alternatyvaus investavimo fondo (AIF), kuris yra ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarties sandorio šalis, vardu.

Bet kuriuo atveju sandorio šalys ir PSŠ turi užtikrinti, kad išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenys būtų pateikti jų nedubliuojant. Be to, prievolę teikti ataskaitas jos gali deleguoti.

1 straipsnio 7 dalies c punktu išplečiamas EVPRI įgaliojimas parengti techninius standartus, siekiant toliau derinti ataskaitų teikimo taisykles ir reikalavimus, visų pirma duomenų standartus, ataskaitų teikimo būdus ir tvarką.

Pakeitimai, kuriais siekiama užtikrinti duomenų kokybę (ERIR 78 ir 81 straipsniai)

1 straipsnio 16 dalimi į ERIR 78 straipsnio bendruosius reikalavimus sandorių duomenų saugykloms įtraukiami reikalavimai turėti tinkamas atskirų sandorių duomenų saugyklų duomenų suderinimo procedūras, turėti tinkamas pateiktų duomenų kokybės užtikrinimo procedūras ir nustatyti tinkamą politiką, kaip tvarkingai perduoti duomenis kitoms sandorių duomenų

saugykloms, kai to reikalauja įmonė, kuriai taikoma prievolė teikti ataskaitas pagal 9 straipsnį, arba kai to reikalaujama dėl kitos priežasties. Be to, EVPRI suteiktas įgaliojimas parengti procedūras, kurias taikys sandorių duomenų saugykla ir kurios skirtos pateiktų duomenų išsamumui ir tikslumui patvirtinti ir atskirų sandorių duomenų saugyklų duomenims suderinti.

1 straipsnio 17 dalies b punktu į ERIR 81 straipsnį įtraukiama nauja 3a dalis, pagal kurią reikalaujama, kad sandorių duomenų saugyklos suteiktų sandorio šalims prieigą prie visų duomenų, pateiktų jų vardu, siekiant patikrinti jų tikslumą.

Sandorių duomenų saugyklų registracijos pakeitimai (ERIR 56 ir 72 straipsniai)

1 straipsnio 12 dalies a punktu iš dalies pakeičiamas ERIR 56 straipsnis, įtraukiant galimybę pateikti supaprastintą sandorių duomenų saugyklą, kurios jau įregistruotos pagal Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių reglamentą, registracijos išplėtimo paraišką. 1 straipsnio 12 dalies b ir c punktais EVPRI įgaliojama parengti supaprastintos registracijos išplėtimo paraiškos techninius standartus, siekiant išvengti procedūrų dubliavimosi. 1 straipsnio 14 dalimi į 72 straipsnio 1 dalį įtraukiamas atitinkamas pakeitimas, susijęs su mokesčiais, kai sandorių duomenų saugykla jau įregistruota pagal Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių reglamentą.

Sandorių duomenų saugyklų priežiūros pakeitimai (ERIR 65 straipsnis ir I priedas)

Siekiant užtikrinti EVPRI priežiūros įgaliojimų veiksmingumą, baudos, kurias EVPRI gali skirti sandorių duomenų saugykloms, kurias tiesiogiai prižiūri, turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Todėl 1 straipsnio 13 dalimi iš dalies keičiama ERIR 65 straipsnio 2 dalis, padidinant baudų, kurias EVPRI gali skirti sandorių duomenų saugykloms, bazinio dydžio viršutinę ribą iki 100 000 arba 200 000 EUR, priklausomai nuo pažeidimo. Be to, pakeitimu įtraukiami trūkstami baudų, skiriamų už pažeidimus, susijusius su priežiūros veiklos kliūtimis, kurie nurodyti I priedo IV skirsnyje, baziniai dydžiai. Už šiuos pažeidimus siūloma skirti ne mažesnę kaip 5 000 EUR ir ne didesnę kaip 10 000 EUR baudą.

1 straipsnio 21 dalimi iš dalies keičiamas reglamento I priedas, į jame nurodytų pažeidimų sąrašą įtraukiant pažeidimus, atitinkančius naujus bendruosius reikalavimus sandorių duomenų saugykloms, nustatytus ERIR 78 straipsnio naujoje 9 dalyje, ir pažeidimą, nurodytą 55 straipsnio 4 dalyje, kai sandorių duomenų saugykla tinkamu laiku nepraneša EVPRI apie esminius savo pradinės registracijos sąlygos pakeitimus.

Duomenų prieinamumo sandorių duomenų saugyklose reikalavimų pakeitimai (ERIR 76a ir 81 straipsniai)

1 straipsnio 15 dalimi į ERIR įtraukiamas naujas 76a straipsnis. Trečiųjų šalių, kurios turi sandorių duomenų saugyklas, valdžios institucijoms suteikta tiesioginė prieiga prie Sąjungos sandorių duomenų saugyklose laikomų duomenų, jeigu Komisija yra priėmusi įgyvendinimo aktą, kuriame pareiškama, kad trečiojoje šalyje a) sandorių duomenų saugykloms yra suteikti tinkami leidimai, b) nuolat veiksmingai prižiūrimos sandorių duomenų saugyklos ir užtikrinama, kad jos vykdytų reikalavimus, c) yra profesinės paslapties saugojimo garantijos, įskaitant verslo paslapčių, kuriomis valdžios institucijos dalijasi su trečiosiomis šalimis, apsaugą, kurios yra bent jau lygiavertės šiame reglamente nustatytoms garantijoms, ir d) sandorių duomenų saugykloms, turinčioms leidimą toje trečiojoje šalyje, yra taikoma teisiškai privaloma ir vykdytina pareiga atitinkamoms Sąjungos institucijoms suteikti tiesioginę ir neatidėliotiną prieigą prie duomenų. 1 straipsnio 17 dalimi įtraukiamas ERIR 81 straipsnio pakeitimas, susijęs su subjektų, kuriems sandorių duomenų saugyklos turi užtikrinti galimybę susipažinti su informacija, kad jie galėtų vykdyti savo atitinkamas pareigas ir įgaliojimus, sąrašu. Šie pakeitimai yra reikalingi, siekiant atsižvelgti į rekomendaciją, pateiktą FST atliktame prekybos ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis teminiame tarpusavio vertinime 2015 m. lapkričio mėn., kuriame nurodoma, kad visose jurisdikcijose ne vėliau kaip iki 2018 m. birželio mėn. turi būti nustatyta teisinė sistema, pagal kurią tiek vietos, tiek užsienio institucijoms būtų suteikiama prieiga prie duomenų, laikomų

vietos sandorių duomenų saugykloje. Be to, Sąjungos viešojo sektoriaus institucijos yra aiškiai suinteresuotos turėti prieigą prie duomenų, laikomų trečiosios šalies sandorių duomenų saugyklose, kad galėtų susidaryti išsamų pasaulinių išvestinių finansinių priemonių rinkų vaizdą. Šis pakeitimas yra skirtas tik abipusei viešojo sektoriaus institucijų prieigai prie duomenų.

1 straipsnio 17 dalies b punktu įtraukiamas naujas reikalavimas sandorių duomenų saugykloms suteikti sandorio šalims ir PSS, delegavusioms savo prievolę teikti ataskaitas, prieigą prie jų vardu praneštų duomenų.

1 straipsnio 17 dalies c punktu išplečiamas EVPRI įgaliojimas, suteiktas pagal ERIR 81 straipsnio 5 dalį, siekiant parengti techninių reguliavimo standartų projektus, kad būtų nustatytos ir suderintos sąlygos, tvarka ir dokumentai, kuriais remiantis sandorių duomenų saugyklos turi suteikti tiesioginę ir neatidėliotiną prieigą 81 straipsnio 3 dalyje nurodytiems subjektams.

Vertinimo nuostata (ERIR 85 straipsnis)

1 straipsnio 19 dalimi įtraukiamas įgaliojimas Komisijai įvertinti ERIR ir parengti bendrą ataskaitą, pateiktiną Europos Parlamentui ir Tarybai, kartu su atitinkamais pasiūlymais.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos, susijusios su tarpuskaity prievole, tarpuskaity prievolės taikymo sustabdymu, ataskaitų teikimo reikalavimais, ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaity pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdais, sandorių duomenų saugyklų registracija ir priežiūra bei sandorių duomenų saugyklų reikalavimais

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę¹⁸,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁹,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros²⁰,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012²¹ paskelbtas *Europos Sąjungos (ES) Oficialiajame leidinyje* 2012 m. liepos 27 d., o įsigaliojo 2012 m. rugpjūčio 16 d. Jo reikalavimais, t. y. kad standartizuotų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaity atliktų pagrindinė sandorio šalis; garantinės įmokos reikalavimais; ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpuskaity pagrindinė sandorio šalis neatlieka, taikomais operacinės rizikos mažinimo reikalavimais; išvestinių finansinių priemonių sutartims taikomomis prievolėmis teikti ataskaitas; pagrindinėms sandorio šalims (PSS) taikomais reikalavimais ir sandorių duomenų saugykloms taikomais reikalavimais prisidedama prie sisteminės rizikos mažinimo, didinant ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkos skaidrumą ir mažinant sandorio šalies kredito riziką ir su ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusią operacinę riziką;
- (2) tam tikrų sričių, kurias apima Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, supaprastinimas ir proporcingesnis požiūris į tas sritis atitinka Komisijos reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT), kurioje pabrėžiamas sąnaudų mažinimo ir

¹⁸ OL C [...], [...], p. [...].

¹⁹ OL C [...], [...], p. [...].

²⁰ ... Europos Parlamento pozicija (OL ...) ir ... Tarybos sprendimas.

²¹ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

supaprastinimo poreikis, kad Sąjungos politikos tikslų būtų galima pasiekti veiksmingiausiu būdu, ir kuria pirmiausia siekiama sumažinti reguliavimo ir administracinę naštą;

- (3) veiksmingos ir atsparios duomenų po sandorio sudarymo sistemos ir užtikrinimo priemonių rinkos yra esminiai tinkamai veikiančios kapitalo rinkų sąjungos elementai; jie prisideda prie pastangų remti investicijas, ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą pagal politinius Komisijos prioritetus;
- (4) 2015 ir 2016 m. Komisija surengė dvi viešas konsultacijas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 taikymo. Komisijai informacijos dėl to reglamento taikymo taip pat pateikė Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (EVPRI), Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) ir Europos centrinių bankų sistema (ECBS). Iš tų viešų konsultacijų paaiškėjo, kad suinteresuotosios šalys pritaria Reglamento (ES) Nr. 648/2012 tikslams ir kad to reglamento nebūtina iš esmės peržiūrėti. 2016 m. lapkričio 23 d. Komisija priėmė peržiūros ataskaitą pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 85 straipsnio 1 dalį. Nors dar ne visos Reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos iki galo įgyvendintos ir todėl dar negalima visapusiškai įvertinti to reglamento, ataskaitoje nurodytos sritys, kuriose reikia imtis tikslinių veiksmų, siekiant užtikrinti, kad Reglamento (ES) Nr. 648/2012 tikslų būtų siekiama proporcingiau, veiksmingiau ir rezultatyviau;
- (5) Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 turėtų būti taikomas visoms finansų sandorio šalims, kurios gali kelti didelę sistemine riziką finansų sistemai. Todėl reikėtų iš dalies pakeisti finansų sandorio šalių apibrėžtį;
- (6) finansų sandorio šalims, kurių veiklos, vykdomos ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkose, apimtis yra per maža, kad keltų didelę sistemine riziką finansų sistemai, ir per maža, kad pagrindinės sandorio šalies atliekama tarpuskaityta būtų ekonomiškai perspektyvi, turėtų būti netaikoma tarpuskaitytos prievolė, tačiau joms tebegaliojant reikalavimas keistis įkaitu, siekiant sumažinti sistemine riziką. Tačiau finansų sandorio šaliai viršijus bent vienos klasės ne biržos išvestinės finansinės priemonės tarpuskaitytos ribą, tarpuskaitytos prievolė turėtų būti pradama taikyti visų klasių ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms, atsižvelgiant į finansų sandorio šalių tarpusavio sąsajas ir galimą sistemine riziką finansų sistemai, kuri gali kilti, jei tų išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitytos pagrindinė sandorio šalis neatlieka;
- (7) ne finansų sandorio šalys yra mažiau tarpusavyje susijusios nei finansų sandorio šalys. Jos taip pat dažnai vykdo tik su vienos klasės ne biržos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusią veiklą. Todėl jų veikla susijusi su mažesne sistetine rizika finansų sistemai nei finansų sandorio šalių veikla. Todėl ne finansų sandorio šalims tarpuskaitytos prievolės taikymo sritis turėtų būti susiaurinta, kad joms tarpuskaitytos prievolė būtų taikoma tik tuomet, kai tai susiję su tam tikros klasės arba klasių turtu, kurio atveju viršyta tarpuskaitytos riba, tačiau joms tebegalioja reikalavimas keistis įkaitu, kai viršijama bet kuri iš tarpuskaitytos ribų;
- (8) reikalavimas atlikti tam tikrų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, sudarytų iki tarpuskaitytos prievolės įsigaliojimo, tarpuskaitytą, sukelia teisinį netikrumą ir apsunkina veiklą, o nauda yra nedidelė. Dėl šio reikalavimo tų sutarčių sandorio šalys visų pirma patiria papildomų sąnaudų ir turi dėti papildomų pastangų, minėtas reikalavimas taip pat gali paveikti sklandų rinkos veikimą iš esmės nepagerinęs vienodo ir nuoseklaus Reglamento (ES) Nr. 648/2012 taikymo arba vienodų sąlygų rinkos dalyviams nustatymo. Todėl tą reikalavimą reikėtų panaikinti;

- (9) sandorio šalims, kurių veiklos, vykdomos ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkose, apimtis yra maža, kyla prieigos prie pagrindinės sandorio šalies atliekamos tarpuskaitos sunkumų, nesvarbu, ar jos būtų tarpuskaitos nario klientės, ar naudotųsi netiesioginės tarpuskaitos priemonėmis. Todėl tarpuskaitos nariams taikomas reikalavimas palengvinti netiesioginės tarpuskaitos paslaugas pagrįstomis komercinėmis sąlygomis yra neveiksmingas. Todėl tarpuskaitos narių ir tarpuskaitos narių klientų, kurie tiesiogiai teikia tarpuskaitos paslaugas kitoms sandorio šalims arba netiesiogiai leidžia savo klientams teikti tokias paslaugas kitoms sandorio šalims, turėtų būti aiškiai reikalaujama tai daryti sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis komercinėmis sąlygomis;
- (10) tam tikromis aplinkybėmis turėtų būti įmanoma sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą. Pirma, sustabdyti turėtų būti įmanoma, kai nebetenkinami kriterijai, kuriais remiantis tam tikros klasės ne biržos išvestinei finansinei priemonei buvo taikoma tarpuskaitos prievolė. Tai galėtų būti atvejis, kai tam tikros klasės ne biržos išvestinė finansinė priemonė tampa netinkama privalomai pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitai arba kai iš esmės pasikeitė vienas iš tų kriterijų, kurie taikomi tam tikros klasės ne biržos išvestinei finansinei priemonei. Sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą taip pat turėtų būti įmanoma, kai PSŠ nustoja teikti tarpuskaitos paslaugą tam tikros klasės ne biržos išvestinei finansinei priemonei arba tam tikros rūšies sandorio šaliai, o kita PSŠ negali pakankamai greitai perimti tų tarpuskaitos paslaugų. Galiausiai sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą taip pat turėtų būti įmanoma, kai laikoma, kad tai būtina, siekiant išvengti didelės grėsmės finansiniam Sąjungos stabilumui;
- (11) paaiškėjo, kad teikti ataskaitas apie ankstesnius sandorius sudėtinga dėl to, kad trūksta tam tikrų ataskaitų duomenų, kurių nebuvo reikalaujama pranešti iki Reglamento (ES) Nr. 648/2012 įsigaliojimo, bet kurių reikalaujama dabar. Dėl to ataskaitų apie tuos sandorius teikimo našta yra didžiulė, duomenų nepateikimo rodiklis yra aukštas, o pateiktų duomenų kokybė prasta. Todėl yra didelė tikimybė, kad tie ankstesni duomenys liks nepanaudoti. Be to, iki tol, kol įsigalios ataskaitų apie ankstesnius sandorius teikimo terminas, kai kurių tų sandorių galiojimas jau bus pasibaigęs, o kartu nebeliks ir atitinkamų rizikos pozicijų bei rizikos. Siekiant ištaisyti padėtį, reikalavimą teikti ataskaitas apie ankstesnius sandorius reikėtų panaikinti;
- (12) grupės vidaus sandoriai, susiję su ne finansų sandorio šalimis, sudaro sąlyginai nedidelę dalį visų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorių ir pirmiausia yra naudojami vidiniam apsidraudimui grupėse. Todėl tie sandoriai labai neprisideda prie sisteminės rizikos ir tarpusavio sąsajų, tačiau prievolė teikti ataskaitas apie tuos sandorius susijusi su didelėmis sąnaudomis ir našta, kurios tenka ne finansų sandorio šalims. Todėl grupės vidaus sandoriams, kurių bent viena iš sandorio šalių yra ne finansų sandorio šalis, prievolė teikti ataskaitas turėtų būti netaikoma;
- (13) reikalavimas pranešti apie biržinių išvestinių finansinių priemonių sutartis yra susijęs su sandorio šalims tenkančia didele našta, kadangi kasdien sudaroma daug biržinių išvestinių finansinių priemonių sutarčių. Be to, kadangi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 600/2014²² reikalaujama, kad kiekvienos biržinių išvestinių finansinių priemonių sutarties tarpuskaitą atliktų pagrindinė sandorio šalis, PSŠ jau turi didžiąją daugumą tų sutarčių duomenų. Siekiant sumažinti su ataskaitų

²² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

apie biržinių išvestinių finansinių priemonių sutartis teikimu susijusią naštą, atsakomybę, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų apie biržinių išvestinių finansinių priemonių sutartis teikimą abiejų finansų sandorio šalių vardu, taip pat už pateiktų duomenų tikslumą turėtų tekti PSŠ finansų sandorio šaliai;

- (14) siekiant sumažinti mažoms ne finansų sandorio šalims tenkančią ataskaitų teikimo naštą, finansų sandorio šalis turėtų būti atsakinga, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų teikimą tiek savo, tiek ne finansų sandorio šalies, kuriai netaikoma tarpuskaitos prievolė, kiek tai susiję su ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, kurias sudarė ta ne finansų sandorio šalis, vardu, taip pat už pateiktų duomenų tikslumo užtikrinimą;
- (15) taip pat turėtų būti nustatyta atsakomybė už ataskaitų apie kitas išvestinių finansinių priemonių sutartis teikimą. Todėl turėtų būti nurodyta, kad kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjekto (KIPVPS) valdymo įmonė yra atsakinga, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų teikimą to KIPVPS vardu, kiek tai susiję su ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, kurias sudarė tas subjektas, taip pat už pateiktų duomenų tikslumo užtikrinimą. Alternatyvaus investavimo fondo (AIF) valdytojas panašiai turėtų būti atsakingas, įskaitant teisinę atsakomybę, už ataskaitų teikimą to AIF vardu, kiek tai susiję su ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, kurias sudarė tas AIF, taip pat už pateiktų duomenų tikslumo užtikrinimą;
- (16) siekiant išvengti nenuoseklumų Sąjungoje taikant rizikos mažinimo būdus, priežiūros institucijos turėtų patvirtinti rizikos valdymo procedūras, pagal kurias reikalaujama, kad sandorio šalys laiku ir tiksliai keistųsi įkaitu laikydamosi tinkamo atskyrimo principo, arba bet kokią reikšmingą tų procedūrų pakeitimą iki jų taikymo;
- (17) siekiant padidinti pradinių garantinių įmokų skaidrumą ir nuspėjamumą ir neleisti PSŠ keisti savo pradinių garantinių įmokų modelių tokiais būdais, kurie galėtų būti procikliški, PSŠ turėtų suteikti savo tarpuskaitos nariams priemones, kuriomis jie galėtų modeliuoti savo pradinių garantinių įmokų reikalavimus, taip pat išsamiai PSŠ naudojamų pradinių garantinių įmokų modelių apžvalgą. Tai atitinka Mokėjimo ir rinkos infrastruktūrų komiteto ir Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos paskelbtus tarptautinius standartus, ypač susijusius su atskleidimo sistema, paskelbta 2012 m. gruodžio mėn.²³, ir 2015 m.²⁴ paskelbtus pagrindinėms sandorio šalims skirtus viešus kiekybinius atskleidimo standartus, kuriais skatinama tiksliai suprasti su bet koku tarpuskaitos narių dalyvavimu PSŠ veikloje susijusią riziką ir sąnaudas ir kuriais didinamas PSŠ skaidrumas rinkos dalyvių atžvilgiu;
- (18) lieka abejonių dėl to, kiek yra apsaugotas turtas, laikomas bendrose arba individualiose atskirtose sąskaitose, nemokumo atveju. Todėl neaišku, kokiais atvejais PSŠ, užtikrindamos pakankamą teisinį tikrumą, gali perduoti kliento pozicijas, jei tarpuskaitos narys neįvykdo įsipareigojimų, arba kokiais atvejais PSŠ, užtikrindamos pakankamą teisinį tikrumą, gali tiesiogiai sumokėti klientams likvidavimo įplaukas. Siekiant skatinti tarpuskaitos taikymą ir gerinti prieigą prie jos, reikėtų išaiškinti taisykles, susijusias su to turto ir pozicijų apsauga nemokumo atveju;
- (19) siekiant užtikrinti EVPRI priežiūros įgaliojimų veiksmingumą, baudos, kurias EVPRI gali skirti sandorių duomenų saugykloms, kurias tiesiogiai prižiūri, turi būti pakankamai veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios ir padidinti ne biržos

²³ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d106.pdf>

²⁴ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d125.pdf>

išvestinių finansinių priemonių pozicijų ir rizikos pozicijų skaidrumą. Baudų sumos, iš pradžių nustatytos Reglamente (ES) Nr. 648/2012, pasirodė nepakankamai atgrasomosios, atsižvelgiant į dabartinę sandorių duomenų saugyklų apyvartą, tai galėtų riboti EVPRI priežiūros įgaliojimų pagal tą reglamentą sandorių duomenų saugyklų atžvilgiu veiksmingumą. Todėl bazinių baudų dydžių viršutinę ribą reikėtų padidinti;

- (20) trečiųjų šalių institucijos turėtų turėti prieigą prie Sąjungos sandorių duomenų saugykloms pateikiamų duomenų, jeigu trečioji šalis įvykdo tam tikras sąlygas, kuriomis užtikrinamas tų duomenų tvarkymas, ir jeigu ta trečioji šalis nustato teisiškai privalomą ir vykdytiną pareigą suteikti Sąjungos institucijoms tiesioginę prieigą prie tos trečiosios šalies sandorių duomenų saugykloms pateiktų duomenų;
- (21) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/2365²⁵ sandorių duomenų saugykloms, kurios jau įregistruotos pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ir nori išplėsti tą registraciją, kad galėtų teikti su vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriais susijusias paslaugas, leidžiama taikyti supaprastintą registracijos procedūrą. Panaši supaprastinta registracijos procedūra turėtų būti taikoma sandorių duomenų saugyklų, kurios jau įregistruotos pagal Reglamentą (ES) 2015/2365 ir nori išplėsti tą registraciją, kad galėtų teikti su išvestinių finansinių priemonių sutartimis susijusias paslaugas, registracijai;
- (22) dėl nepakankamos sandorių duomenų saugyklų duomenų kokybės ir skaidrumo subjektams, kuriems suteikta prieiga prie šių duomenų, yra sunku naudotis šiais duomenimis, siekiant stebėti išvestinių finansinių priemonių rinkas, o reguliavimo ir priežiūros institucijos negali laiku nustatyti su finansiniu stabilumu susijusios rizikos. Siekiant pagerinti duomenų kokybę ir skaidrumą ir suderinti ataskaitų teikimo reikalavimus pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ir ataskaitų teikimo reikalavimus pagal Reglamentą (ES) 2015/2365 ir Reglamentą (ES) Nr. 600/2014, reikia dar labiau suderinti ataskaitų teikimo taisykles ir reikalavimus, visų pirma dar labiau suderinti duomenų standartus, ataskaitų teikimo būdus ir tvarką, taip pat procedūras, kurias taikys sandorių duomenų saugyklos ir kurios skirtos pateiktų duomenų išsamumui ir tikslumui patvirtinti ir duomenims su kitomis sandorių duomenų saugyklomis suderinti. Be to, paprašius, sandorių duomenų saugyklos turėtų suteikti sandorio šalims prieigą prie visų jų vardu pateiktų duomenų, kad tos sandorio šalys galėtų patikrinti tų duomenų tikslumą;
- (23) kiek tai susiję su sandorių duomenų saugyklų teikiamomis paslaugomis, Reglamentu (ES) Nr. 648/2012 nustatyta konkurencinė aplinka. Todėl sandorio šalys turėtų turėti galimybę pasirinkti sandorių duomenų saugyklą, kuriai norėtų teikti duomenis, ir turėtų turėti galimybę pakeisti sandorių duomenų saugyklą, jei taip nuspręstų. Kad būtų lengviau pakeisti sandorių duomenų saugyklą ir užtikrinti nuolatinį duomenų prieinamumą jų nedubliuojant, sandorių duomenų saugyklos turėtų nustatyti tinkamą politiką, kad užtikrintų tvarkingą pateiktų duomenų perdavimą kitoms sandorių duomenų saugykloms, jei to paprašo įmonė, kuriai taikoma prievolė teikti ataskaitas;
- (24) Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatyta, kad tarpuskaitos prievolė neturėtų būti taikoma pensijų sistemos įstaigoms tol, kol PSS parengs tinkamą techninį sprendimą siekiant perkelti nepiniginį įkaitą kaip kintamąsias garantines įmokas. Kadangi kol kas

²⁵ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 337, 2015 12 23, p. 1).

dar neparengtas perspektyvus sprendimas, kuris sudarytų sąlygas pensijų sistemos įstaigoms atlikti tarpuskaitą per pagrindinę sandorio šalį, minėta laikina leidžianti nukrypti nuostata turėtų būti pratęsta dar trejiems metams. Tačiau pagrindinės sandorio šalies atliekama tarpuskaita turėtų likti svarbiausiu tikslu, atsižvelgiant į tai, kad dėl dabartinių reguliavimo sistemos ir rinkos pokyčių rinkos dalyviams sudaromos sąlygos per tą laikotarpį parengti tinkamus techninius sprendimus. Padedama EVPRI, EBI, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EDPPI) ir ESRV, Komisija turėtų stebėti PSŠ, tarpuskaityto narių ir pensijų sistemos įstaigų daromą pažangą, ieškant perspektyvių sprendimų, kurie sudarytų sąlygas pensijų sistemos įstaigoms dalyvauti pagrindinėms sandorio šalims atliekant tarpuskaitą, ir parengti tos pažangos ataskaitą. Ta ataskaita taip pat turėtų apimti sprendimus ir pensijų sistemos įstaigoms tenkančias susijusias sąnaudas, taip atsižvelgiant į reguliavimo sistemos ir rinkos pokyčius, pavyzdžiui, finansų sandorio šalies, kuriai taikoma tarpuskaityto prievolė, rūšies pokyčius. Siekiant atsižvelgti į pokyčius, nenumatytus priimančią šį reglamentą, Komisija turėtų būti įgaliota pratęsti leidžiančios nukrypti nuostatos taikymą dar dviem metams, po to, kai atidžiai įvertina tokio pratęsimo poreikį;

- (25) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį, kai reikia nustatyti sąlygas, kuriomis su tarpuskaityto paslaugų teikimu susijusios komercinės sąlygos laikomos sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis, ir kai reikia pratęsti laikotarpį, per kurį pensijų sistemos įstaigoms nereikėtų taikyti tarpuskaityto prievolės;
- (26) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, ypač susijusias su galimybe atitinkamoms trečiųjų šalių institucijoms gauti Sąjungos sandorių duomenų saugyklose laikomą informaciją, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁶.
- (27) siekiant užtikrinti nuoseklų rizikos mažinimo procedūrų taisyklių, sandorių duomenų saugyklų registracijos ir ataskaitų teikimo reikalavimų derinimą, Komisija turėtų priimti EBI, EDPPI ir EVPRI parengtus techninių reguliavimo standartų projektus, susijusius su priežiūros procedūromis, kuriomis siekiama užtikrinti pradinį ir nuolatinį rizikos valdymo procedūrų, pagal kurias reikalaujama laiku ir tiksliai keistis įkaitu laikantis tinkamo atskyrimo principo, patvirtinimą; su supaprastintos sandorių duomenų saugyklų, kurios jau įregistruotos pagal Reglamentą (ES) 2015/2365, registracijos išplėtimo paraiškos duomenimis; su procedūrų, kurias taikys sandorių duomenų saugykla, kad patikrintų, kaip ataskaitas teikianti sandorio šalis arba duomenis teikiantis subjektas atitinka ataskaitų teikimo reikalavimus, duomenimis; su pateiktos informacijos išsamumu ir tikslumu ir atskirų sandorių duomenų saugyklų duomenų suderinimo procedūrų duomenimis. Komisija turėtų priimti tuos techninių reguliavimo standartų projektus deleguotaisiais aktais pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010²⁷, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1094/2010²⁸ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010²⁹ 10–14 straipsnius;

²⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

²⁷ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas

- (28) Komisija taip pat turėtų būti įgaliota priimti EVPRI parengtus techninius įgyvendinimo standartus deleguotaisiais aktais pagal Europos Sąjungos sutarties 291 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį, kiek tai susiję su informacijos, kurią reikia pranešti skirtingų klasių išvestinių finansinių priemonių atveju, duomenų standartais ir ataskaitų teikimo būdais ir tvarka;
- (29) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. užtikrinti taisyklių, dėl kurių susidaro nereikalinga administracinė našta ir reikalavimų laikymosi sąnaudos, proporcingumą nesukeliant grėsmės finansiniam stabilumui ir padidinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių pozicijų ir rizikos pozicijų skaidrumą, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi dėl jų masto ir poveikio tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (30) siekiant nustatyti visas esmines įgyvendinimo priemones ir leisti rinkos dalyviams imtis reikiamų veiksmų atitikties tikslu, tam tikrų šio reglamento nuostatų taikymas turėtų būti atidėtas;
- (31) remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001³⁰ 28 straipsnio 2 dalimi, pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę dėl [...];
- (32) todėl Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 2 straipsnio 8 punktą pakeičiamas taip:

„8) finansų sandorio šalis – investicinė įmonė, įgaliota pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/EB³¹, kredito įstaiga, įgaliota pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013, draudimo arba perdraudimo įmonė, įgaliota pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB³², KIPVPS, įgaliotas pagal Direktyvą 2009/65/EB, įstaiga, atsakinga už profesinių pensijų skyrimą, kaip apibrėžta Direktyvos

²⁸ Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

²⁹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/79/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 48).

³⁰ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

³¹ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

³² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

³³ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

2003/41/EB 6 straipsnio a punkte, AIF, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies a punkte, centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, įgaliotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 909/2014³³, ir specialios paskirties pakeitimo vertybiniais popieriais subjektas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013³⁴ 4 straipsnio 1 dalies 66 punkte;“;

(2) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies a punktas iš dalies keičiamas taip:

i) i–iv papunkčiai pakeičiami taip:

- „i) tarp dviejų finansų sandorio šalių, kurioms taikomos 4a straipsnio 1 dalies antros pastraipos sąlygos;
- ii) tarp finansų sandorio šalies, kuriai taikomos 4a straipsnio 1 dalies antros pastraipos sąlygos, ir ne finansų sandorio šalies, kuriai taikomos 10 straipsnio 1 dalies antros pastraipos sąlygos;
- iii) tarp dviejų ne finansų sandorio šalių, kurioms taikomos 10 straipsnio 1 dalies antros pastraipos sąlygos;
- iv) tarp finansų sandorio šalies, kuriai taikomos 4a straipsnio 1 dalies antros pastraipos sąlygos, arba ne finansų sandorio šalies, kuriai taikomos 10 straipsnio 1 dalies antros pastraipos sąlygos, ir trečiojoje šalyje įsteigto subjekto, kuriam būtų taikoma tarpuskaityto prievolė, jei jis būtų įsteigtas Sąjungoje;“;

(b) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) yra sudarytos arba pakeistos tarpuskaityto prievolės įsigaliojimo dieną ar vėliau.“;

(c) įterpiama ši 3a dalis:

„3a. Tarpuskaityto nariai ir klientai, kurie tiesiogiai arba netiesiogiai teikia tarpuskaityto paslaugas, tas paslaugas teikia sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis komercinėmis sąlygomis.

Komisija įgaliojama pagal 82 straipsnį priimti deleguotąjį aktą, kad nustatytų sąlygas, kuriomis pirmoje pastraipoje nurodytos komercinės sąlygos laikomos sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis.“;

(3) įterpiamas šis 4a straipsnis:

³³ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

³⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

„4a straipsnis

Finansų sandorio šalys, kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė

1. Finansų sandorio šalis, turinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių pozicijų, kasmet pagal 3 dalį apskaičiuoja savo bendrą mėnesio pabaigos pozicijų vidurkį kovo, balandžio ir gegužės mėnesių laikotarpiu.

Jei apskaičiuotas rezultatas viršija tarpuskaitos ribas, nurodytas pagal 10 straipsnio 4 dalies b punktą, finansų sandorio šalis:

- a) nedelsdama apie tai praneša EVPRI ir atitinkamai kompetentingai institucijai;
- b) tampa finansų sandorio šalimi, kuriai būsimų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių atžvilgiu taikoma 4 straipsnyje nurodyta tarpuskaitos prievolė, nepriklausomai nuo turto, kurio atveju viršyta tarpuskaitos riba, klasės arba klasių;
- c) atlieka b punkte nurodytų sutarčių tarpuskaitą per keturis mėnesius nuo dienos, kada jai pradėta taikyti tarpuskaitos prievolė.

2. Finansų sandorio šaliai, kuriai pagal 1 dalį pradėta taikyti tarpuskaitos prievolė ir kuri vėliau atitinkamai kompetentingai institucijai įrodo, kad tam tikrų metų kovo, balandžio ir gegužės mėnesių laikotarpiu jos bendrą mėnesio pabaigos pozicijų vidurkis neviršija 1 dalyje nurodytos tarpuskaitos ribos, 4 straipsnyje nustatyta tarpuskaitos prievolė nebetaikoma.

3. Apskaičiuodama 1 dalyje nurodytas pozicijas, finansų sandorio šalis įtraukia visas ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartis, kurias sudarė ta finansų sandorio šalis arba kiti subjektai grupėje, kuriai priklauso ta finansų sandorio šalis.“;

- (4) 5 straipsnio 2 dalies c punktas išbraukiamas;
- (5) 6 straipsnio 2 dalies e punktas išbraukiamas;
- (6) įterpiamas šis 6b straipsnis:

„6b straipsnis

Tarpuskaitos prievolės taikymo sustabdymas situacijose, kurios nėra pertvarkymas

1. Kitomis aplinkybėmis nei tos, kurios nurodytos 6a straipsnio 1 dalyje, EVPRI gali prašyti, kad Komisija sustabdytų 4 straipsnio 1 dalyje nurodytos tarpuskaitos prievolės taikymą tam tikros klasės ne biržos išvestinei finansinei priemonei arba tam tikros rūšies sandorio šaliai, jei tenkinama viena iš šių sąlygų:

- a) tam tikros klasės ne biržos išvestinė finansinė priemonė yra nebetinkama pagrindinės sandorio šalies atliekamai tarpuskaitai, remiantis 5 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje ir 5 dalyje nurodytais kriterijais;
- b) tikėtina, kad PSŠ nebevykdys tos konkrečios klasės ne biržos išvestinės finansinės priemonės tarpuskaitos ir jokia kita PSŠ negalės nepertraukiamai vykdyti tos konkrečios klasės ne biržos išvestinės finansinės priemonės tarpuskaitos;
- c) tarpuskaitos prievolės taikymą tam tikros klasės ne biržos išvestinei finansinei priemonei arba tam tikros rūšies sandorio šaliai būtina sustabdyti, siekiant išvengti didelės grėsmės Sąjungos finansiniam stabilumui arba siekiant tą grėsmę panaikinti, o sustabdymo priemonė atitinka tą tikslą.

Pirmos pastraipos c punkto tikslu prieš pateikdama minėtoje pastraipoje nurodytą prašymą EVPRI pasikonsultuoja su ESRV.

Jeigu EVPRI prašys, kad Komisija sustabdytų 4 straipsnio 1 dalyje nurodytos tarpuskaitytos prievolės taikymą, ji nurodys priežastis ir pateiks įrodymų, kad yra tenkinama bent viena iš pirmoje pastraipoje nustatytų sąlygų.

2. 1 dalyje nurodytas prašymas viešai neskelbiamas.

3. Komisija per 48 valandas nuo 1 dalyje nurodyto prašymo ir atsižvelgdama į EVPRI nurodytas priežastis ir pateiktus įrodymus, sustabdo tarpuskaitytos prievolės taikymą tam tikros klasės ne biržos išvestinei finansinei priemonei arba tam tikros rūšies sandorio šaliai, nurodytoms 1 dalyje, arba atmeta sustabdymo prašymą.

4. Komisijos sprendimas sustabdyti tarpuskaitytos prievolės taikymą pranešamas EVPRI ir paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, Komisijos interneto svetainėje ir 6 straipsnyje nurodytame viešame registre.

5. Tarpuskaitytos prievolės taikymo sustabdymas pagal šį straipsnį galioja trijų mėnesių laikotarpį nuo paskelbimo apie tą sustabdymą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

6. Komisija, pasikonsultavusi su EVPRI, gali pratęsti 5 dalyje nurodytą sustabdymą papildomiems trijų mėnesių laikotarpiams, jei bendras sustabdymo laikotarpis neviršija dvylikos mėnesių. Apie sustabdymo pratęsimą paskelbiama pagal 4 straipsnį.

Pirmos pastraipos tikslu Komisija praneša EVPRI apie ketinimą pratęsti tarpuskaitytos prievolės taikymo sustabdymą. EVPRI per 48 valandas nuo to pranešimo pateikia nuomonę dėl sustabdymo pratęsimo.“;

(7) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Sandorio šalys ir PSŠ užtikrina, kad visų jų sudarytų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, jų pakeitimų ar nutrauktų sutarčių duomenys būtų pateikiami pagal 1a dalį sandorių duomenų saugyklai, įregistruotai pagal 55 straipsnį arba pripažintai pagal 77 straipsnį. Šie duomenys pateikiami ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sutarties sudarymo, pakeitimo ar nutraukimo.

Prievolė teikti ataskaitas taikoma išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurios:

a) sudarytos iki 2014 m. vasario 12 d. ir dar vykdomos tą dieną;

b) sudarytos 2014 m. vasario 12 d. ar vėliau.

Prievolė teikti ataskaitas netaikoma 3 straipsnyje nurodytiems grupės vidaus sandoriams, jei viena iš sandorio šalių yra ne finansų sandorio šalis.“;

(b) įterpiama ši 1a dalis:

„1a. 1 dalyje paminėti išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenys pateikiami taip:

(a) PSŠ yra atsakinga už išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurios nėra ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys, duomenų teikimą abiejų sandorio šalių vardu, taip pat už pateiktų duomenų tikslumo užtikrinimą;

- (b) finansų sandorio šalys yra atsakingos už ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, sudarytų su ne finansų sandorio šalimi, kuriai netaikomos 10 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos sąlygos, duomenų teikimą abiejų sandorio šalių vardu, taip pat už pateiktų duomenų tikslumo užtikrinimą;
- (c) KIPVPS valdymo įmonė yra atsakinga už ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių sandorio šalis yra tas KIPVPS, duomenų teikimą, taip pat už pateiktų duomenų tikslumo užtikrinimą;
- (d) AIF valdytojas yra atsakingas už ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių sandorio šalis yra tas AIF, duomenų teikimą, taip pat už pateiktų duomenų tikslumo užtikrinimą;
- (e) sandorio šalys ir PSS užtikrina, kad jų išvestinių finansinių priemonių sutarčių duomenys būtų pateikti tiksliai ir jų nedubliuojant.

Sandorio šalys ir PSS, kurioms taikoma 1 dalyje nurodyta prievolė teikti ataskaitas, tą prievolę gali deleguoti.“;

- (c) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Siekdama užtikrinti vienodas 1 ir 3 dalių taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

- (a) pateiktinos informacijos duomenų standartai ir forma, kurie apima bent šiuos elementus:
 - i) pasaulinius juridinio asmens identifikatorius (LEI);
 - ii) tarptautinius vertybinių popierių identifikavimo numerius (ISIN);
 - iii) unikalius sandorio identifikatorius (UTI);
- (b) ataskaitų teikimo būdai ir tvarka;
- (c) ataskaitų teikimo dažnumas;
- (d) data, iki kurios turi būti pranešama apie išvestinių finansinių priemonių sutartis, įskaitant laipsnišką taikymą sutartims, sudarytoms iki prievolės teikti ataskaitas taikymo pradžios.

Rengdama šiuos techninių standartų projektus EVPRI atsižvelgia į tarptautinius pokyčius ir standartus, dėl kurių susitarta Sąjungos ar pasauliniu mastu, ir į tai, kaip jie atitinka Reglamento (ES) Nr. 2015/2365* 4 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 600/2014 26 straipsnyje nustatytus ataskaitų teikimo reikalavimus.

EVPRI tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai iki *[LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie šio reglamento įsigaliojimo dienos pridėjus 9 mėnesius]*.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnio.“;

* 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2365 dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 337, 2015 12 23, p. 1).

- (8) 10 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Ne finansų sandorio šalis, turinti ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių pozicijų, kasmet pagal 3 dalį apskaičiuoja savo bendrų mėnesio pabaigos pozicijų vidurkį kovo, balandžio ir gegužės mėnesių laikotarpiu.

Jei apskaičiuotas rezultatas viršija tarpuskaitos ribas, nurodytas pagal 4 dalies b punktą, ta ne finansų sandorio šalis:

- (a) nedelsdama apie tai praneša EVPRI ir pagal 5 dalį paskirtai institucijai;
- (b) tampa ne finansų sandorio šalimi, kuriai būsimų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susijusių su tam tikros klasės arba klasių turtu, kurio atveju viršyta tarpuskaitos riba, atžvilgiu taikoma 4 straipsnyje nurodyta tarpuskaitos prievolė;
- (c) atlieka b punkte nurodytų sutarčių tarpuskaitą per keturis mėnesius nuo dienos, kada jai pradėta taikyti tarpuskaitos prievolė.

2. Ne finansų sandorio šaliai, kuriai pagal 1 dalies antrą pastraipą pradėta taikyti tarpuskaitos prievolė ir kuri vėliau pagal 5 dalį paskirtai institucijai įrodo, kad tam tikrų metų kovo, balandžio ir gegužės mėnesių laikotarpiu jos bendrų mėnesio pabaigos pozicijų vidurkis neviršija 1 dalyje nurodytos tarpuskaitos ribos, 4 straipsnyje nustatyta tarpuskaitos prievolė nebetaikoma.“;

(9) 11 straipsnio 15 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) rizikos valdymo procedūros, įskaitant įkaino dydį ir rūšį ir atskyrimo tvarką, nurodytą 3 dalyje, taip pat susijusios priežiūros procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti pradinį ir nuolatinį tų rizikos valdymo procedūrų patvirtinimą;“;

(b) 2 pastraipos pirmas sakinyss pakeičiamas taip:

„EPI tuos bendrų techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki [LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie šio reglamento įsigaliojimo dienos pridėjus 9 mėnesius].“;

(10) 38 straipsnis papildomas 6 ir 7 dalimis:

„6. PSŠ suteikia savo tarpuskaitos nariams modeliavimo priemonę, kuria jie galėtų nustatyti papildomos pradinės garantinės įmokos, kurios PSŠ gali pareikalausiti atlikdama naujo sandorio tarpuskaitą, sumą bendrąja verte. Ta priemonė galima naudotis tik esant saugiai prieigai, o modeliavimo rezultatai nėra privalomi.

7. PSŠ suteikia savo tarpuskaitos nariams informacijos apie naudojamus pradinių garantinių įmokų modelius. Ta informacija turi atitikti visas šias sąlygas:

- a) aiškiai paaiškinama pradinių garantinių įmokų modelio struktūra ir kaip jis veikia;
- b) aiškiai aprašomos pradinių garantinių įmokų modelio pagrindinės prielaidos ir apribojimai bei aplinkybės, kuriomis tos prielaidos nebegalioja;
- c) ji pagrindžiama dokumentais.“;

(11) 39 straipsnis papildomas šia 11 dalimi:

„11. Jeigu tenkinamas 9 dalyje nurodytas reikalavimas, tose sąskaitose registruojamas turtas ir pozicijos nelaikomi PSŠ ar tarpuskaitos nario nemokaus skolininko turto dalimi.“;

(12) 56 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. 55 straipsnio 1 dalies tikslu sandorių duomenų saugykla pateikia EVPRI kurį nors iš šių dokumentų:

(a) registracijos paraišką;

(b) registracijos išplėtimo paraišką, jeigu sandorių duomenų saugykla jau įregistruota pagal Reglamento (ES) 2015/2365 III skyrių.“;

(b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

(a) 1 dalies a punkte nurodytos registracijos paraiškos duomenys;

(b) 1 dalies b punkte nurodytos registracijos išplėtimo supaprastintos paraiškos duomenys.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki *[LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie šio reglamento įsigaliojimo dienos pridėjus 9 mėnesius]*.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.“;

(c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Siekdama užtikrinti vienodas 1 dalies taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

(a) 1 dalies a punkte nurodytos registracijos paraiškos forma;

(b) 1 dalies b punkte nurodytos registracijos išplėtimo paraiškos forma.

Pirmos pastraipos b punkto atveju EVPRI parengia supaprastintą formą.

EVPRI tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai iki *[LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie šio reglamento įsigaliojimo dienos pridėjus 9 mėnesius]*.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus remiantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsniu.“;

(13) 65 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) a punkte „20 000 EUR“ pakeičiama į „200 000 EUR“;

(b) b punkte „10 000 EUR“ pakeičiama į „100 000 EUR“;

(c) dalis papildoma šiuo c punktu:

„c) už I priedo IV skirsnyje nurodytus pažeidimus skiriamos ne mažesnės kaip 5 000 EUR ir ne didesnės kaip 10 000 EUR baudos.“;

(14) 72 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Sandorių duomenų saugyklai taikomo mokesčio dydis yra toks, kad iš jo būtų padengtos visos EVPRI patirtos administracinės sandorių duomenų saugyklos

registracijos ir priežiūros veiklos išlaidos, ir yra proporcingas atitinkamos sandorių duomenų saugyklos apyvartai ir registracijos bei vykdomos priežiūros rūšiai.“;

(15) įterpiamas šis 76a straipsnis:

„76a straipsnis

Abipusė tiesioginė prieiga prie duomenų

1. Atitinkamos trečiųjų šalių, kuriose įsteigta viena ar daugiau sandorių duomenų saugyklų, institucijos, kai tai būtina jų pareigoms vykdyti, turi tiesioginę prieigą prie Sąjungoje įsteigtų sandorių duomenų saugyklų informacijos su sąlyga, kad tuo tikslu pagal 2 dalį Komisija yra priėmusi įgyvendinimo aktą.

2. 1 dalyje nurodytoms institucijoms pateikus prašymą, Komisija pagal 86 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma, ar prašančiosios institucijos trečiosios šalies teisinė sistema atitinka visas šias sąlygas:

- a) toje trečiojoje šalyje įsteigtoms sandorių duomenų saugykloms yra suteikti tinkami leidimai;
- b) toje trečiojoje šalyje nuolat veiksmingai prižiūrimos sandorių duomenų saugyklos ir veiksmingai užtikrinama, kad jos vykdytų savo pareigas;
- c) suteikiamos profesinės paslapties saugojimo garantijos, įskaitant verslo paslapčių, kuriomis valdžios institucijos dalijasi su trečiosiomis šalimis, apsaugą, kurios būtų bent jau lygiavertės šiame reglamente nustatytoms garantijoms;
- d) sandorių duomenų saugykloms, turinčioms leidimą toje trečiojoje šalyje, yra taikoma teisiškai privaloma ir vykdytina pareiga 81 straipsnio 3 dalyje nurodytiems subjektams suteikti tiesioginę ir neatidėliotiną prieigą prie duomenų.“;

(16) 78 straipsnis papildomas 9 ir 10 dalimis:

„9. Sandorių duomenų saugykla nustato šias procedūras ir politiką:

- a) atskirų sandorių duomenų saugyklų duomenų suderinimo procedūras;
- b) pateiktų duomenų išsamumo ir tikslumo užtikrinimo procedūras;
- c) tvarkingo duomenų perdavimo kitoms sandorių duomenų saugykloms politiką, jei to reikalauja sandorio šalys ar 9 straipsnyje nurodytos PSS arba jei tai būtina dėl kitos priežasties.

10. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

- a) atskirų sandorių duomenų saugyklų duomenų suderinimo procedūras;
- b) procedūras, kurias taikys sandorių duomenų saugykla, kad patikrintų, kaip ataskaitas teikianti sandorio šalis arba duomenis teikiantis subjektas atitinka ataskaitų teikimo reikalavimus, taip pat pagal 9 straipsnį pateiktos informacijos išsamumą ir tikslumą.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki [LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie šio reglamento įsigaliojimo dienos pridėjus 9 mėnesius].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.“;

(17) 81 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 3 dalis papildoma šiuo q punktu:

„q) trečiosios šalies atitinkamoms institucijoms, kurių atžvilgiu vadovaujantis 76 straipsnio a punktu yra priimtas įgyvendinimo aktas;“;

(b) įterpiama ši 3a dalis:

„3a. Sandorių duomenų saugykla suteikia sandorio šalims ir 9 straipsnio 1a dalies antroje pastraipoje nurodytoms PSS jų vardu pateikiamą informaciją.“;

(c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI, pasikonsultavusi su ECBS nariais, parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nurodoma:

a) pagal 1 ir 3 dalis skelbtina arba pateiktina informacija;

b) 1 dalyje nurodytos informacijos skelbimo dažnumas;

c) veiklos standartai, reikalingi, kad būtų galima apibendrinti ir palyginti skirtingų sandorių duomenų saugyklų duomenis ir kad 3 dalyje nurodyti subjektai turėtų prieigą prie tos informacijos;

d) sąlygos, tvarka ir reikiami dokumentai, kuriais remdamosi sandorių duomenų saugyklos suteikia prieigą 3 dalyje nurodytiems subjektams.

EVPRI tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai iki *[LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie šio reglamento įsigaliojimo dienos pridėjus 9 mėnesius]*.

Rengdama tuos techninių standartų projektus EVPRI užtikrina, kad skelbiant 1 dalyje nurodytą informaciją nebūtų atskleista nė vienos sutarties šalies tapatybė.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnių.“;

(18) 82 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Įgaliojimai priimti 1 straipsnio 6 dalyje, 4 straipsnio 3 dalyje, 64 straipsnio 7 dalyje, 70 straipsnyje, 72 straipsnio 3 dalyje, 76a straipsnyje ir 85 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui.“;

(19) 85 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija iki *[LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie vėliausios taikymo pradžios dienos pridėjus 3 metus]* įvertina šio reglamento taikymą ir parengia bendrą ataskaitą. Komisija šią ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai kartu su atitinkamais pasiūlymais.“;

(b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Komisija iki *[LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie įsigaliojimo dienos pridėjus 2 metus]* parengia ataskaitą, kurioje įvertina, ar parengti

perspektyvūs techniniai sprendimai, kad pensijų sistemos įstaigos galėtų perkelti piniginių ir nepiniginių įkaitą kaip kintamąsias garantines įmokas, taip pat bet kokių priemonių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tiems techniniams sprendimams, poreikį.

EVPRI, bendradarbiaudama su EDPPI, EBI ir ESRV, iki *[LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie įsigaliojimo dienos pridėjus 18 mėnesių]* pateikia Komisijai ataskaitą, kurioje įvertinama:

- a) ar PSS, tarpuskaitytos nariai ir pensijų sistemos įstaigos parengė perspektyvių techninių sprendimų, kurie sudarytų sąlygas pensijų sistemos įstaigoms dalyvauti pagrindinėms sandorio šalims atliekant tarpuskaitytą, pateikiant piniginių ir nepiniginių įkaitą kaip kintamąsias garantines įmokas, įskaitant tų sprendimų reikšmę rinkos likvidumui ir procikliškumui;
- b) pensijų sistemos įstaigų veiklos, vykdomos ne biržos išvestinių finansinių priemonių, kurių tarpuskaityta atliekama ir kurių tarpuskaityta neatliekama, rinkose, apimtis ir pobūdis pagal turto klasę, taip pat susijusi sisteminė rizika finansų sistemai;
- c) pensijų sistemos įstaigų vykdomo tarpuskaitytos reikalavimo pasekmės jų investavimo strategijai, įskaitant bet koki jų piniginių ir nepiniginio turto paskirstymo pokytį;
- d) 10 straipsnio 4 dalyje nurodytų tarpuskaitytos ribų reikšmė pensijų sistemos įstaigoms;
- e) kitų teisinių reikalavimų poveikis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorių, kurių tarpuskaityta atliekama ir kurių tarpuskaityta neatliekama, sąnaudų skirtumui, įskaitant garantinių įmokų reikalavimus išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių tarpuskaityta neatliekama, ir sverto koeficiento apskaičiavimą, atliekamą pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013;
- f) ar reikia papildomų priemonių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas PSI tarpuskaitytos sprendimui parengti.

Komisija pagal 82 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kad vieną kartą dvejiems metams pratęstų 89 straipsnio 1 dalyje nurodytą trejų metų laikotarpį, jei ji padaro išvadą, kad perspektyvus techninis sprendimas neparengtas ir kad išlieka neigiamas išvestinių finansinių priemonių sutarčių tarpuskaitytos, kurią atlieka pagrindinė sandorio šalis, poveikis būsimų pensininkų pensinėms išmokoms.“;

- (c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. EVPRI iki *[LB: prašom įrašyti 6 mėnesius iki 1 dalyje nurodytos datos]* pateikia Komisijai ataskaitą, kurioje nurodo:

- a) ar parengta perspektyvių techninių sprendimų, kurie sudarytų sąlygas pensijų sistemos įstaigoms dalyvauti pagrindinėms sandorio šalims atliekant tarpuskaitytą, taip pat tų sprendimų poveikį pensijų sistemos įstaigų tarpuskaitytos, kurią atlieka pagrindinės sandorio šalys, lygiui, atsižvelgiant į 2 dalyje nurodytą ataskaitą;
- b) šio reglamento poveikį ne finansų sandorio šalių tarpuskaitytos lygiui, taip pat tarpuskaitytos pasiskirstymą ne finansų sandorio šalių klasėje, visų pirma kiek tai susiję su 10 straipsnio 4 dalyje nurodytų tarpuskaitytos ribų tinkamumu;

c) šio reglamento poveikį finansų sandorio šalių, išskyrus tas, kurioms taikoma 4a straipsnio 2 dalis, tarpuskaitys lygiui, taip pat tarpuskaitys pasiskirstymą toje finansų sandorio šalių klasėje, visų pirma kiek tai susiję su 10 straipsnio 4 dalyje nurodytų tarpuskaitys ribų tinkamumu;

d) kaip pagerėjo sandorių duomenų saugykloms pateiktų sandorių duomenų kokybė, tų duomenų prieinamumas ir pagal 81 straipsnį iš sandorių duomenų saugyklų gautos informacijos kokybė;

e) tarpuskaitys prieinamumą sandorių šalims.“;

(20) 89 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Iki [LB: prašom įrašyti įsigaliojimo datą, kuri nustatoma prie įsigaliojimo dienos pridėjus 3 metus] 4 straipsnyje nurodyta tarpuskaitys prievolė netaikoma ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurias galima objektyviai įvertinti kaip mažinančias investavimo riziką, tiesiogiai susijusią su pensijų sistemos įstaigų finansiniu mokumu, ir subjektams, įsteigtiems siekiant pensijų sistemos įstaigų išipareigojimų neįvykdymo atveju teikti kompensacijas pensijų sistemos įstaigų nariams.“;

(21) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 3 dalis, 1 straipsnio 7 dalies d punktas ir 1 straipsnio 8, 10 bei 11 dalys taikomi nuo [LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie įsigaliojimo dienos pridėjus 6 mėnesius], o 1 straipsnio 2 dalies c punktas, 1 straipsnio 7 dalies e punktas, 1 straipsnio 9 dalis, 1 straipsnio 12 dalies b ir c punktai bei 1 straipsnio 16 dalis taikomi nuo [LB: prašom įrašyti datą, kuri nustatoma prie įsigaliojimo dienos pridėjus 18 mėnesių].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas